JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1856. **Woensdag 19 November.** **N°. 93.**

Prijs per half jaar voor *Batavia* . . . . *f* 12,60.
» » » » » *Java*. . . . . » 15,—.
» » » » » *Buitenbezittingen* . » 17,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der Advertentien is ZESTIG duiten voor de Vijf Woorden.
Bij eerste of meerdere herhaling DERTIG » » » » »
Behalve het Zegel voor den Lande.
Advertentien kunnen worden aangenomen tot ELF ure's voormiddags.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

Civiel Departement.

Ontheven:

Eervol, wegens siekte, van de verdere vervulling zijner betrekking, onder toekenning van wachtgeld, de officier van justitie bij den raad van justitie te Macassar Mr. *G. F. Essers.*

Benoemd:

Tot officier van justitie bij den raad van justitie te Macassar, de griffier bij den raad van justitie aldaar Mr. *Th. K. van Slingerlandt.*

Bij den raad van Justitie te Batavia.

Tot lid, de substituut-officier van justitie bij dien raad Mr. *H. C. A. Thieme.*

Tot substituut-officier van justitie, de officier van justitie bij den raad van justitie te Padang Mr. *J. J. C. Gaaijmans.*

Tot 1sten substituut-griffier, de 2de substituut-griffier bij dien raad Mr. *L. Hovij.*

Tot 2den substituut-griffier, de ambtenaar der 1ste klasse Mr. *B. de Groot.*

Bij den raad van Justitie te Samarang.

Tot substituut-officier van justitie, de 1ste substituut-griffier bij den raad van justitie te Batavia Mr. *Th. H. van Rees.*

Bij den raad van Justitie te Soerabaya.

Tot lid, de substituut-officier van justitie bij den raad van justitie aldaar Mr. *F. B. van Leeuwen.*

Tot lid, de substituut-officier van justitie bij den raad van justitie te Samarang Mr. *J. H. Waller Diemont.*

Tot substituut-officier van justitie, de griffier bij den omgaanden regter in de 3de afdeeling van Java Mr. *G. T. H. Hennij.*

Bij den Omgaanden Regter in de 2de Afdeeling van Java.

Tot griffier, de ambtenaar der 1ste klasse Mr. *J. Sibenius Trip*, thans lid in den landraad der stad en voorsteden van Batavia.

Bij den Omgaanden Regter in de 5de Afdeeling van Java.

Tot griffier, de griffier bij den landraad der stad en voorsteden van Batavia Mr. *C. O. A. van Cattenburgh.*

Militair Departement.

Geplaatst:

Bij het 2de bataillon infanterie (Ngawie), de majoor der infanterie *J. C. F. baron van Heerdt.*

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit Z. M. militaire dienst, met behoud van regt op pensioen, de kapitein bij het 10de bataillon infanterie *H. Ravenswaaij* en de kapitein bij het 13de bataillon infanterie *J. Verschuijl.*

Marine Departement.

Ontheven:

Eervol, van de hem opgedragene werkzaamheden van onderdirecteur aan de fabriek voor de marine, het stoomwezen en de nijverheid te Soerabaija, *C. Varlet.*

Benoemd:

Bij het Bureau van het Commandement der Zeemagt en de Inspectie der Marine.

Tot 1sten commies, de 2de commies bij de algemeene rekenkamer *H. M. van Rijssen.*

Tot 2de commies, de 1ste klerk bij het bureau van dat commandement *H. W. de Bie.*

Advertentien.

De resident van Soerabaya brengt ter kennis, dat van de 4044 stuks houtwerken, welke op den 8sten dezer te Podjok nabij Grissee zouden worden verkocht, wegens tijdgebrek, slechts 3005 zijn kunnen worden van de hand gezet, en dat de resterende 1039 balken, dolken en kromhouten, alsnu ter genoemde plaatse zullen worden opgeveild op Maandag den 8sten December aanstaande.

Postkantoor.

Op een nader te bepalen dag zullen postpakketten worden gesloten, voor Japan per het schip *Willemina en Clara.*

Vendutien.

Donderdag 20 November, voor het commissiehuis van *John Pryce & Co.*

Vrijdag 21 November, voor de toko van gebroeders *Beijnon* in de Buiten Nieuwpoortstraat.

Maandag 24 November, voor de woning van den kapitein *Verschuijl*, nabij het monument, door *B. J. Leon.*

Dingsdag 25 November, voor het commissiehuis van *Abeelen, Dennison & Co.*

Woensdag 26 November, voor het commissiehuis van *van Slooten, Morgan & Co.*

Oproeping van Crediteuren.

In de *Javasche Courant* van heden worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in den navolgenden boedel:

Door de wed. *C. Braun* en *J. N. Luijte* te Bondowosso: van wijlen *Casper Braun.*

Aangekomen Vreemdelingen.

Van den 13 *tot en met den* 17 *November* 1856.

JAVA HOTEL. *W. C. de Leth*, van Rotterdam. — *C. Vonck*, van Idem. — *A. Rooij*, van Schiedam. — *P. E. Bonjer*, van Rotterdam. — *K. S. Swart*, van Idem. — *H. Boon*, van Idem. — *D. Smit*, van Idem. — *G. A. Wiltens*, uit Nederland. — *D. Bruijn* en *Echtgenoot*, van Rotterdam. — *W. Gerritz*, van de Buiten Reede. — Mejufv. *G. de Bruijn*, van Rotterdam. — *M. de Bruijn*, van Idem. — *E. de Bruijn*, van Idem. — *A. de Bruijn*, van idem. — *J. P. Wokstrom*, van Port Adelaide. — *V. D. of Sandeberge*, van Port Elisabeth.

HOTEL DER NEDERLANDEN. *M. S. Versteegh*, van de Reede. — *J. Bolmen*, van Nederland. — *F. Parlevliet*, van Rotterdam. — *H. F. Klok*, van Helvoet. — *K. C. de Veer*, van Amsterdam. — Mevr. *Bras*, van idem. — Mej. *Bras*, van Idem. — *Chevallier* en *Echtgenoot*, van Dordrecht. — *van der Putt*, van Salatiga. — *Kruseman*, van Idem. — *Hasselman*, van Amsterdam.

HOTEL DES INDIS. *J. P. van Rossum*, van de Reede. — *N. Luteijn*, van Idem. — *W. Loudon*, van Samarang. — *G. Eijrond*, van Batavia. — *H. F. van Lier*, van de Reede. — *J. C. Coops*, van Idem. — *F. le Sergeant*, van Nantes. — *A. Parlant*. van Livorno. — *P. Spinelli*, van Idem. — *G. van Gerrevink*, van Rotterdam. — *N. Albo*, van Bordeaux. — *J. Hoek*, van de Reede. — *A. Demoetij*, van China. — J. *C. Lawberttod*, van Idem. — *C. van Berckel*, van de Reede. — *C. F.* J. *Woelderen*, van Idem. — *A. C. Jager*, van Idem. — *V. E. Appeluis*, van Idem. — J. *Letzer*, uit het Hospitaal. — *H. G. Dielwart* en *Echtgenoot*, van Billiton. — *Pesseij*, van Bordeaux. — *G. Grass*, van Idem. — *P. J. Frank*, van Tjiandjoer.

MARINE HOTEL. *G. Mulder*, van Amsterdam. — *W. L. Esink*, van Idem. — *de Vries*, van Onrust. — *L. W. van Rijn van Alkemade*, van Rotterdam. — *A. van Oosteroom*, van Amsterdam. — *P. F. A. Antusch*, van Livorno. — J. *R. Verff* en *Echtgenoot*, van Amsterdam. — *H. van Ameijde Echtgt.* en 3 *kinderen*, van Idem.

DE TOL-ONTVANGER (*vervolg.*)

De luitenant hield woord. Zich aan het praten der menschen niet storend, liet hij de nieuwgeborene op zijnen naam inschrijven en haar Noxia doopen. Den brief, welken de moeder zijner voormalige bruid aan hem schreef en waarin zij van een betreurenswaardig misverstand sprak, beantwoordde Hartwig door de terugzending van den verlovingsring alsmede van de door het meisje hem aangebodene geschenken. Behalve het gevonden medaillon, dat naar het versleten koordje te oordeelen. de overledene van den hals moest hebben verloren, bewaarde Hartwig nog hoeken, uit haar linnengoed geknipt en met de letters B. v. S. gemerkt. De verloving en begrafenis der onbekende, zoo ook de eerste noodzakelijke kleeding en doop van hare nagelatene dochter, hadden de evenwel reeds schrale kas des ontvangers zoodanig geledigd, dat hij zich thans buiten staat zag eene kostbare bekendmaking van het hem overkomen, nachtelijk avontuur, voor zijne rekening, in de nieuwsbladen te laten plaatsen. Toen het openbaar ministerie op zijn verzoek eerst later het deed, bleef het zonder gevolg en werd daardoor de toch reeds op den ontvanger rustende verdenking nog vermeerderd. Het was de eerste zorg der door haren verloofde zich verongelijkt wanende predikantsdochter, de nadeelige geruchten zooveel mogelijk te vergrooten, en het gedrag van Hartwig zelf was ook niet geschikt, om de loopende verzinsels te wederleggen. Met de opofferende liefde en al het geduld eener moeder, nam hij de verpleging en opvoeding zijner aangenomene dochter op zich. In alle kleine zorgen en handelingen van een kindermeisje, had hij zich door zijne oppaster laten onderrigten; en zeker zou een stille opmerker in de woning van den ontvanger, somwijlen eenen tweeden Hercules aan het spinnewiel of bij nog veel minder mannelijke bezigheden ontdekt hebben. Had tot heden de klank van den posthoorn of het klappen der zweep den ontvanger uit zijnen vasten slaap kunnen opwekken, thans deed het het zachtste steenen of weenen der kleine Noxia, die dan niet zelden door den voormaligen artillerie-officier op zijne armen zingend in slaap werd gesust.

3.

Door en met Noxia had Hartwig de brug, om tot eene andere verbindtenis des harten te komen, afgebroken. Zijn besluit, vrij gezel te blijven, stond pal, en daarom liet hij de menschen lasteren zooveel zij wilden. Intusschen was het hem niet onaangenaam, toen hij, twee jaren later, van de westelijke naar de oostelijke grenzen des lands werd verplaatst. Vrij van schulden en rijk in het bezit van een kind, hetwelk hem zijne opofferende verpleging door de liefderijkste teederheid vergold en tot zijne vreugde bloeijend opwies, verliet Hartwig zijn toenmalig verblijf, dat zoo menige herinnering bij hem opwekte. Het nieuwe, in eene bekoorlijke bergstreek gelegen, stelde hem rijkelijk schadeloos, en ruimer ademde hij, waar geen laster zijnen goeden naam bezwalkte. Hartwigs tolhuis stond op zich zelf aan den zoom van een woud en van het naastbijgelegen dorp een vierendeel uurs verwijderd. Het laatste behoorde tot den eigendom van een' rijk en nog jeugdig edelman, die echter als kluizenaar of menschenvijand op zijn kasteel woonde en in bijna onafgebroken oorlog met de dieren des wouds leefde. Het tot het kasteel behoorende park strekte zich aan de eene zijde tot niet verre van het tolhuis uit, en wekte, om zijnen bekoorlijken aanleg, bij den ontvanger dikwerf den stillen wensch op, het landgoed in gezelschap van Noxia te mogen bewandelen.

Daar vrouw Meinert, de kinderlooze weduwe, op Hartwigs verzoek hem naar zijne nieuwe bestemmingsplaats gevolgd met en de eenvoudige bezigheden eens tolontvangers bekend was, en ook nu en dan zijnen post had waargenomen, zou van dien kant geene verhindering bestaan hebben om Hartwigs wensch te vervullen, maar deze bestond veelmeer in het voortdurend gesloten hek voor het park. Op eenen voormiddag

Op de Vendutie van Donderdag den 20sten November 1856, zullen alsnog worden verkocht:

150 picols Gaba,
108 rollen Zeildoek,
103 trossen Europeesch Touwwerk,
180 El. Vlaggedoek,
91 collis diverse Verfwaren,

diverse scheepsbehoeften, eene partij provisien en dranken, paarden medecijn, hoefijzers en spijkers, gereedschap voor het beslaan van paarden, en verder wegens vertrek 1 span wagenpaarden en 1 bendie met paard.

(2958) JOHN PRYCE & Co.

Op de Vendutie van Donderdag den 20 November 1856, zal alsnog worden verkocht:

Eene partij KOFFIJ.

(2961) JOHN PRYCE & Co.

Op de Vendutie van Donderdag den 20 November zullen alsnog worden verkocht:

Eene factuur **Timmermans Gereedschappen**, Hangsloten, Wagen Lantaarns, eene factuur Glaswerk in stellen, Toiletspiegels, enz.

(2959) JOHN PRYCE & Co.

Vendutie

op Vrijdag den 21 November 1856,

voor de Toko van *Gebroeders Beijnon*, in de Buiten Nieuwpoortstraat,

van roode wijn, in kisten, ijzeren spijkers van diverse dimensiën, spanzagen, diverse verwkwasten en verwwaren, als: loodwit, spaansch groen, mineraal en geel oker, vriesch groen, zwartsel, ballast- en kantschoppen met steelen, patjols, koevoeten, breekijzers, groote smidsblaasbalgen, dito kleine, groote balansen en schalen met standaard, kleine balansen met koperen schalen en ketting, drilboren en boorijzers, bankschroeven, snij-ijzers, vernis en vernisolie, groote chin. suikerpannen, chin. borax, kisten timmermans-gereedschappen, diverse engelsche beitels en vijlen, groote vertinde hospitaal-ketels met roosters, brievenwegers (geschikt voor posterijën), diverse deur-, kast-, kist- en hangsloten, dito bogt-, kruis- en opleg-scharnieren, groote koperen stortbad-kranen, diverse zeeften van fijn koperdraad, boslemmer messen, enz., enz., enz.

(2888)

Vendutie

op Maandag den 24 November 1856,

wegens vertrek, voor de woning van den kapitein **Verschuyl**, in het Infanterie Kampement, nabij het Monument, door *B. J. Leon*,

van eenen zeer netten en goed onderhouden inboedel, bestaande uit kasten, banken, tafels, spiegels, schilderijen en verder ameublement, enz., enz., alsmede twee zeer goed pratende beo's. (2901)

Vendutie

op Dingsdag den 25 November 1856,

voor het Commissiehuis van *Abeelen, Dennison & Co.*

Co. 100 vaatjes Boter, Lijnwaden, Flanel, Multon Dekens, Engelsche Benditnigen en Zadels, Jagtgeweren, Tafellampen, Behangselpapier, Meel in blikken.

En voor rekening van belanghebbende

eene partij oud Bladkoper en dito Spijkers

afkomstig van het Ned. schip *de Goede Verwachting*.

(2982)

Vendutie

Woensdag 26 November

Voor het Commissiehuis van *Van Slooten Morgan & Co.*, van diverse lijnwaden, een factuur Engelsche messen, scharen, scheermessen, etc. Bengaalsche zeep, diverse soorten van Rhijnwijn, provisien, 5 spannen goed gedresseerde wagenpaarden, 3 rijpaarden, wagens en bendies, etc. (2965)

VENDUTIE te *Bandong*,

ten huize van den heer **H. A. M. Brumsteede**,

op den 25 en 26 November 1856,

van goedloopende rij-, race- en wagenpaarden, koeijen, schapen en geiten, reis- en toerwagens, mahoniehouten en andere meubelen, als: tafels, kasten, stoelen, banken, consoles, knapen, spiegels en schilderijen, een goed loopend billard met lampen en toebehooren en al hetgeen verder te voorschijn zal worden gebragt.

En om 12 ure precies op den tweeden dag.

Het erf bebouwd met een kapitaal steenen huis met marmeren vloer en steenen bijgebouwen, stalling, enz. (2877)

Ontpakt:

Eenige kisten uitgezocht **Fransch Speelgoed.**
Groote prachtige **Wollen Tafelkleeden.**
Sigarenkokers met fijn geschilderde Dames-portretten.
Karwatsen, Badines, Parfumeriën, enz.
Amerikaansche Wipstoelen.
Manilla Sigaren No. 2 (Puntjes 1855).

(2915) J. VAN DEN MUIJSENBERG.
Rijswijk, over de Harmonie.

E. RINCHON, te Noordwijk,

heeft ontvangen:
een fraai assortiment **KINDERSPEELGOED.** (2930)

Toko Rijswijk.

Ter gelegenheid van het St. Nicolaas Feest, zal de **Toko** van de Ondergeteekenden den 5 en 6 December ruim voorzien zijn van Speelgoed, Suikerwerk, Koek, Banket, enz. en zal beide avonden tot 12 ure geopend zijn.

(2955) VAN GENT & Co.

Les sousignés viennent de recevoir par le *Prophète* une facture française.

Parfumerie de la société hygiénique, poudre d'entifrice, huile philocome, crème d'amande, etc., un joli assortiment de jone fin, cravache pour homme et pour dame d'un nouveau genre, un assortiment de jouet d'enfant (fin), un magnifique assortiment de verre à cadeau de couleur, flacon de poche, nécessaire pour dame, cave à odeur, vin de Bourgogne, vin de Clos vougeot, vin de Bordeaux, provisions, prune d'Ente, vermicelli, truffes, huile d'olives, vinaigre, chocolat, bière française, fromage gruyère, etc.

(2945) LEROUX & Co.

Te Koop bij den Ondergeteekende:

HERMITAGE ROUGE,

1ste kwaliteit,

van het gerenomeerde merk *Monier de la Siseranne.*

(2921) L. PLATON,
Kali Bezaar.

Ontvangen:

Een factuur **Kinder-Ceintures**, alsmede Heeren- en Dames **Zijden Kousen.**

W. PADDINGEE,
(2909) Mr. Kleedermaker. Bazaar Senen.

VERKRIJGBAAR:

Echte gezuiverde Berger Levertraan in kistjes van 1 dozijn flesschen, Traan voor lederwerk [minjak boesoek], gehekelde Hennip, Cording en Vlas voor Machineriën, Blokjes voor huiszeilen, Kool en Zweedsche Teer, Puimsteen, bij

(2956) P. LANDBERG & ZOON.

DIRECT ONTVANGEN:

Fraai speelgoed, waaronder chacots, randsels, geweertjes, patroontasschen, sabels, enz., een groot assortiment parfumerie Hygiénique, versche Samarangsche beschuit, champignons, truffels, patés truffés, lamproie, céléri, Hollandsche groenten, Deensche asperges, rookvleesch, ham, saucissons de Lyon, ansjovisch, enz., puike Bourgogne-, Baour-, Rijn-, Port-, Madera- en Champagne wijnen, Rendorp's haantjesbier, pale-ale, porter, zoetemelksche en Leydsche kaas, kruid en hagel, percussies, enz.

Voorts te bekomen: versch banket, alle soorten bonbons, St. Nicolaas gebak, enz., bij

(2914) CHAMA, LAUGIER & ESMIOL.

Ontvangen:

Een Factuur Fantaisie-Hoeden

in allerlei kleuren, alsmede **Kinderhoedjes.**

W. PADDINGEE,
(2911) Mr. Kleedermaker. Bazaar Senen.

GROOTE HOBBELPAARDEN

en **FRAAIJE POPPEN,**

bij

(2920) M. BLOK, Cheribon.

Ontvangen:

Een Factuur SABELS.

W. PADDINGEE,
(2910) Mr. Kleedermaker. Bazaar Senen.

Op nieuw ontvangen en verkrijgbaar:

Fraai **Behangsel papier** met randen.
Groote **IJzeren brandwaarborgkasten.**
Scheermessen van *Rodgers & Sons* en *Cowvan's* **Aanzetriemen**, beide artikelen wegens derzelver superieure en tot nog toe niet overtroffene kwaliteit aller gunstigst bekend.

Zilveren Inktkokers.
Dito **Théserviesen.**
Dito **Bladen met Trommels.**
Dito **Vruchtenschalen.**
Dito **Thélepels in Etuis.**
Dito **Suikermandjes.**

Voorts blijven steeds verkrijgbaar:

Prachtig bewerkte **Bladen** van 28, 26, 24 duim, **Théserviesen, Olie** en **Azijn-** en **Zuurstellen, Bloemvazen, Inktkokers, Blakers, Bouilloirs**; alles vervaardigd van zoogenaamd „*Nickel Silver*," dat van het echte zilver niet te onderscheiden is.

Wijders een ruim assortiment van naar den laatsten smaak vervaardigd **Europeesch meublair van Massief Mahonijhout.**

Spiegels, Schilderijen, Alcatieven.
Palessander- en **Mahonijhouten Billarden** in het groot compleet, met **Leijen bladen.**
Porceleinen Tafel- en **Théserviesen.**
Kristallen dessert stellen.
Pendules, Hang-, Tafel- en **Pianolampen.**

(2922) bij Gebr. ROSELJE & Co.

---

van eenen liefelijken, vrolijken Meidag verliet Hartwig met Noxia zijne woning en ging met haar naar het bosch, de geliefkoosde verblijfplaats des kinds. Zie, daar stond voor het eerst het hek van het park open, en Noxia, welke een eind weegs vooruit was getrippeld, liep het tot dus verre gesloten paradijs binnen. En dat was het park in de daad. Breede, effene en opgehoogde voetpaden slingerden zich door boschjes met jeugdig groen, fluweelen grasperken, bloeijende bloembedden, over heuvel en dal, over sierlijke bruggen en kabbelend water. Evenmin ontbraken voorwerpen om een park te verfraaijen: steenen beelden, vazen, mos- en boomschorskoepels, allerlei rustplaatsjes en dergelijke versieringen.

Hartwig kon het niet over zich verkrijgen de van vreugde jaichende en al verder doordringende Noxia van den vreemden grond te verwijderen. Onwillekeurig volgde hij, de voetstappen der kleine zorgvuldig bewakende, haar op de hielen, en niet ver was hij gekomen, toen hij eensklaps tegenover eene in jaren gevorderde dame en een jong, schoon meisje stond, beiden in eenvoudige doch smaakvolle kleeding, en niet minder over de vreemde parkbezoekers verwonderd dan de luitenant over de vrouwen. De jonge dame, welke ruim twintig jaren oud mogt zijn, liet hare aandacht terstond van den ontvanger op het kind overgaan, terwijl zij, het pakkend, levendig uitriep: „Och, moeder! wat een allerliefst poppetje! Het huppelt en springt als een eekhoorntje! Geef mij eens gaauw een kusje, mijn engel!"

Inmiddels hadden Hartwig en de moeder elkander wederkeerig begroet. Gene nam het woord en zeide ophelderend: „Mevrouw, mijn naam is Hartwig, oud-luitenant bij de artillerie, thans tol- en accijns ontvanger. Wij zijn buren, en het doet mij leed, dat het mij niet vroeger en op gepaster wijze vergund was, u mijne achting te komen betuigen. Maar mijn ambt boeit mij aan mijnen post, en zonder mijne kleine Noxia, welke het hek open vond en met kinderlijke vrijmoedigheid inging, zou ik het genoegen uwer kennismaking nog langer hebben ontbeerd. Ik verzoek u om verschooning dat ik, door het kind voorgegaan, eenen vreemden grond zonder vergunning heb betreden.

— Ik ben de weduwe van den rentmeester Haller, antwoordde de moeder, en bewoon met mijne dochter Hilaria het kasteel, waar ik voor mijnen schoonzoon het huishouden waarneem, nadat hij zijne vrouw, mijne andere dochter, heeft verloren. Wij leven stil en zien slechts zelden bezoeken, gaan zelven evenmin uit. Is die kleine uw eenig kind, mijnheer?

— Noxia is eene wees en slechts mijn pleegdochtertje, antwoordde Hartwig. Ik ben nooit gehuwd geweest.

— Arm kind! riep Hilaria deelnemend uit. Nog zoo klein en reeds eene wees! Maar als gij geene vrouw hebt, mijnheer, vroeg zij meer naïf dan overdacht, wie verzorgt dan uw pleegkind?

— O, dat doe ik zelf, antwoordde Hartwig lagchend. Nu is het geene kunst of moeite meer een klein meisje aan- of uit te kleeden, maar wel, toen Noxia, eerst eenige uren oud, aan mijne handen werd toevertrouwd, en ik slechts over dag eenige hulp aan mijne oppaster had, die met mij herwaarts gekomen is en op dit oogenblik mijn ambt waarneemt."

Een uur ging met het aangenaamste gesprek voorbij, gedurende welken tijd Hilaria de volle toegenegenheid van Noxia had gewonnen. Weenend scheidde het kind van het meisje, toen Hartwig eindelijk van de vrouwen afscheid nam.

„Het was een bijzonder geval, merkte mevrouw Haller op aan den ontvanger, dat wij door het hek in het bosch zijn gegaan en vergeten hebben het te sluiten. Als gij het park meer wenscht te bezoeken, zal ik mijnen schoonzoon verzoeken, dat hij u eenen sleutel geve.

— Ik zou van uwe vriendelijkheid misbruik maken, antwoordde Hartwig beleefd als ik uwen voorslag aannam." Maar bij zich zelven zeide hij, na het park te hebben verlaten: „Minstens is de schoonzoon van jufvrouw Haller hovenier of misschien wel rentmees-

ter bij den menschenschuwen baron. Jammer dat het juk der mode ons dwingt, welgemeende aanbiedingen, die ons verheugen, ja gelukkig maken, van de hand te wijzen. Hoe gaarne zou ik mij in het bezit van den sleutel zien, die mij en Noxia het genot van het schoone park zoude verschaffen."

Te meer verheugd was de luitenant derhalve en verrast, toen hem reeds na twee dagen een bediende van het kasteel den besproken sleutel bragt en tevens de mondelijke toestemming van zijnen heer, naar welgevallen gebruik daarvan te maken. Dat de tol-ontvanger het vlijtig deed is haast overbodig te zeggen. Meermalen ontmoette hij mevrouw Haller en hare dochter en er ontstond tusschen hem en de beide vrouwen eene vertrouwelijke en vriendschappelijke betrekking. Eene bijzondere liefde vatte Hilaria voor Noxia op, en ook het kind beantwoordde de liefkozingen van het meisje met dezelfde teederheid. Meer en meer moest moeder Meinert den post des ontvangers aan het tolhuis waarnemen, wijl hij en zijn pleegkind het schoone weder tot wandelingen in het park zich ten nutte maakten. Van lieverlede maakte Hartwig bij zich zelven de opmerking, dat hij thans meer zorg aan zijn uiterlijk en aan zijne kleeding besteedde; dat hij zich moeite gaf om zijnen iets hinkenden gang te verbergen; dat hij zijne in lang niet meer gebruikte uniform, die hij als eervol ontslagen, mogt dragen, voor den dag haalde en poetste, ja — dat hij eindelijk meer en meer toegaf aan het denkbeeld, dat het toch veel beter zoude zijn, wanneer Noxia eene eigenlijke moeder bezat, dan...

Den naam van die moeder waagde Hartwig niet uit te spreken of te denken; maar des te meer kwam hij over Noxia's lippen, en Hartwig was daarover niet ontevreden. Reeds berekende hij in stilte of zijne betrekking hem toeliet aan een huwelijk te denken, toen een klein voorval al zijne luchtkasteelen in duigen liet vallen. Hij bevond zich eens weder in het park, en Hilaria welke ditmaal zonder hare moeder tegenwoordig was, dartelde met de kleine Noxia, toen een heer in jagtgewaad, den grijzen, breedgeranden hoed diep in de oogen gedrukt, den hartsvanger op zijde en het geweer over den schouder, door twee jagthonden vergezeld, plotseling uit het bosch trad en voor Hilaria stond. Zij hield het kind juist in hare armen en betoonde zich over de onverwachte verschijning des jagers niet in het minste verrast of verlegen. Deze sloeg eenen somberen blik op den iets verwijderden luitenant, wisselde vlugtig een paar woorden met Hilaria en verdween, even met de hand groetend, weder even snel.

»Het was mijn zwager, zeide het meisje tot den luitenant. Een zeer goed mensch, maar sedert hij zijne vrouw, mijne ongelukkige zuster Bertha, heeft verloren, is hij altijd treurig en menschenschuw. Vergeef het hem derhalve, dat hij, zonder uwe nadere kennis te maken, zich verwijderde.

— Ik hield hem eerst voor mijnheer den baron zelven, antwoordde Hartwig, met verligt hart.

— Dat is hij ook, hernam het meisje, en hoogmoed zijne allerminste fout." Deze weinige woorden waren het, welke de luchtkasteelen des luitenants in puin deden vallen. Hij, een onbemiddeld, klein ambtenaar en half krenpel, had zijne oogen tot de schoonzuster van een' rijk en voornaam baron verheven; had zich gevleid, dat zij hare tegenwoordige, aanzienlijke levenswijze met de eenvoudige woning en het geringe inkomen eens tol-ontvangers zou kunnen verwisselen!.. Van smart over zijne zelfmisleiding zou hij hebben kunnen weenen! Al zijnen moed bijeenzamelende, riep hij Noxia om den weg naar huis te nemen.

»Wat? vroeg Hilaria verbaasd; reeds zoo haastig? gij zijt naauwelijks in het park gekomen, mijnheer!

(Wordt vervolgd.)

Met Toestemming van den Resident.

VOCAAL en INSTRUMENTAAL CONCERT

op Donderdag 20 November 1856,

in de Zaal van den Schouwburg,

te geven door

H. POOLMAN.

Met goedgunstige medewerking van Heeren Leden der Maatschappij van Toonkunst.

PROGRAMMA.

Eerste Deel.

1. **Ouverture** »Oberon" Weber.
2. **Elegie** voor Viool van Ernst, door *H. Poolman.*
3. **Couplets** de la coupe de l'Opéra de »Galathée." Victor Massé, door Mevr. *Ghymers.*
4. **O! bel Ange ma Lucie** van Prudent, door den heer *E. T. Ryckmans.*
5. **Quartetto** voor Mannenstemmen.
6. **Trio** voor Viool, Piano en Violoncel, »Freyschutz," door de heeren *H. Poolman,* ...... en *Macaré.*

Tweede Deel.

1. **Ouverture** »Vampyr" Lindpaintner.
2. **Air**, door den heer *Duchaumont.*
3. **Fantaisie Caprice** van Vieuxtemps, voor Viool, door den heer *H. Poolman.*
4. a {**Chut**, Chansonnette de Darcier.
   b {**On a beau dire**, Chansonnette de Loisa Puget. door Mad. *Ghymers.*
5. **Ouverture** »l'Étoile du Nord, Meyerbeer.

ENTRÉE.

Voor een Heer .... *f* 5.
Voor eene Dame.. - 5.
Voor een Officier tot en met den rang van Kapitein - 3.

Entrée-billetten zullen verkrijgbaar gesteld worden op den dag van het Concert, van des morgens 8 ure tot des namiddags 3 ure, in het Comedie-gebouw, alsmede bij den Concertgever in het Marine Hotel.

Aanvang des Avonds ten 7½ ure.

(2890)

Mad. GHYMERS,

zich alhier blijvende vestigen, beveelt zich aan tot het geven van **Muzieklessen** op de **Piano** en in de **Zangkunst.** Tot inlichtingen gelieve men zich te adresseren aan het bureau der directie van het Fransche tooneel op Passar Baroe. (2876)

De ondergeteekende, zijne zaken liquideerende, verzoekt hiermede zijne Debiteuren, alsmede ook die, der vroegere firma *Brandon & Meijer*, hun debet ten spoedigste te voldoen.

(2886) L. MEIJER.

Batavia, 14 *November* 1856.

Uit eene akte, op heden den 14 November 1856, voor mij Notaris in bijzijn van getuigen te Batavia gepasseerd, blijkt: dat de Heer *Guillaume Theodor Eyrond*, onder ultimo October jongstleden, is afgetreden, als Lid der alhier kanterende firma *J. de Fiennes & Co.*, zoodat alsnu eenig gererend Lid dier firma is: *Joseph de Fiennes.*

Geschiedende deze bekendmaking in voldoening aan artikel 31 van het Wetboek van Koophandel voor Nederlandsch-Indië.

(2900) J. C. MEIJER, Notaris.

Ondergeteekende, geëxamineerd Onderwijzer in de Engelsche, Fransche, Hoog- en Nederduitsche Talen, beveelt zich tot het geven van privaat onderwijs aan.

(2865) J. G. HEUVELDOP, Translateur.

(Ten huize van Mevrouw de Wed. *Nicolaas*, bij de Roomsche Kerk).

Weltevreden, 12 *November* 1856.

Door verandering van affaire, bestaat thans gelegenheid tot **KOST EN INWONING** bij

(2883) S. E. DE LOOPER, *Brandt*, op den hoek van de Secretarielaan op Rijswijk.

Batavia, *den* 15 *November* 1856.

Wordt Gevraagd:

in de nabijheid van Samarang, op een suikerfabriek, eene **GOUVERNANTE** voor de opvoeding van een à twee kinderen. Behalve de Hollandsche en Fransche talen, het onderwijs in Vrouwelijke Handwerken, is ook een vereischte, dat men behoorlijk onderrigt kan geven op de Piano.

Adres, franco brieven, lett. S. bij

(2878) V. H. NOMAN, KOLFF & Co., Samarang.

KANTOOR-ALMANAK

1857.

in **Vijf** kleuren. Opgeplakt à *f* 2. Onopgeplakt à *f* 1.

IDEM, in drie kleuren.

Opgeplakt à *f* 1,—. Onopgeplakt *f* 0,60.

ZAK-ALMANAK

met afzonderlijk Waschboekje *f* 2.
Franco per post, - 3.

(2927) W. BRUINING, Batavia.

Mede verkrijgbaar bij **M. Blok** te Cheribon.

BOEKHANDEL LANGE & Co.

Voorhanden:

Werp al uwe bekommernissen op den Heer.
Arnd's ware Christendom.
Wildenhahn, Indrukken op reis.
Loots, Nagelaten Gedichten.
Engelberts Gerrits, Ons Vaderland.
Dickens, Verlaten huis.
———— Nelly.
———— Copperfield.
Veron, Memoires d'un Bourgeois de Paris.
Merveilles du genie de l'homme.
Payen, Chimie Industrielle.
Lehman, Physiologische scheikunde.
Stromeyer, De Typhus.
Hes, Tandheelkunde.
Muller, Geregtelijke geneeskunde.
Teuchtersleben, Gezondheidsleer der ziel.
Album der Natuur 1852—1855.
Smulders, Tractaat 1824.
De Banketbakker.

benevens vele nieuwe **Hollandsche** en **Fransche werken voor Leesgezelschappen.**

(2951)

ZAKALMANAK *f* 2.
Franco *met* KANTOOR-ALMANAK 3.
KANTOORALMANAK, opgeplakt. 1.
Onopgeplakt. 0,60

(2923) LANGE & Co.

Nieuwe Rotterdamsche Courant

(editie voor Oost-Indië.)

Degenen die dit blad voor 1857 wenschen te continueren of een abonnement daarop willen aangaan worden verzocht het abonnementsbedrag ad *f* 36,— franco aan de ondergeteekenden per *ommegaande* te willen overmaken,

De Correspondenten Expediteuren,

(2963) LANGE & Co.

Bovenstaande aankondiging is ook geldende voor het blad *Nederlandsch Indië f* 12,—, de *Bintang Oetara f* 14.— en verdere buitenlandsche dagbladen en tijdschriften.

(2964) LANGE & Co.

Een nieuw assortiment

KANTOOR-BOEKEN,

Groot-, Memoriaal-, Journaal- en Kasboeken, met Koperen beslag in complecte stellen, Rekening-Courant-, Facturen- en Magazijn- of Pakhuisboeken, benevens alle kleinere Bijboeken van onderscheiden formaat en liniëring, allen eenvormig gebonden in groen Hartslederen banden, tegen billijke prijzen te bekomen bij

(2863) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Een nieuw assortiment

Palissanderhouten en Vergulde SCHILDERIJ LIJSTEN,

van 40 Cents per voet en hooger, in verschillende dimensiën, met glas en toebehooren, volgens voorhanden modellen, bij

(2864) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Engelsche Geldlaadjes

van diverse grootte, bij

(2862) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

VISITEKAARTJES

in alle soorten van letters, op fraai porcelein papier, te bekomen bij

(2924) H. M. VAN DORP.

Batavia, *September* 1856.

De Indiër
en
Dr. Van Hoëvell's Tijdschrift

voor Nederlandsch-Indië.

Bovengenoemde Periodieken zullen na 8 December a. s. niet meer door onze tusschenkomst worden verzonden.

Belanghebbenden, die deze geschriften voortaan uit Nederland *regtstreeks aan hun adres* wenschen te ontvangen, worden verzocht om daarvan tijdig franco opgave te doen, zullende de afzending telkens per keerende mail geschieden.

Abonnementen worden alleen *bij vooruitbetaling* aangenomen.

De Abonnementsprijs is van de Indiër *f* 36.
van Dr. van Hoëvell's Tijdschrift - 30.

De Administrateurs,

(2939) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Batavia, *November* 1856.

Tijdschriften en Couranten over 1857.

Brochures over Indische aangelegenheden.

Aan geabonneerden op *Hollandsche Couranten*, en Buitenlandsche Tijdschriften en Journalen wordt bij deze medegedeeld dat, ten gevolge der Nieuwe wet op de Drukpers en Boekhandel genoemde geschriften voortaan direct uit Europa aan hunne adressen zullen worden afgezonden. Voor zoover het niet geschied is wordt daarom eene spoedige opgave gevraagd of men met het abonnement wenscht voort te gaan, alsmede het bedrag der abonnementen die voortaan *vooruit* zullen moeten worden betaald.

Zij die voortdurend Brochures over Indische en andere politieke aangelegenheden wenschen te ontvangen, worden verzocht daarvan voor het vertrek der volgende Mail opgave te doen.

(2967) H. M. VAN DORP.

Batavia, 19 *November* 1856.

Brochures en Vlugschriften

over Indische aangelegenheden.

Belangstellenden, die voortaan belangrijke brochures, vooral met betrekking tot de *nieuwe* **Drukpers-Wet** uit Europa *regtstreeks aan hun adres* wenschen te ontvangen, gelieven daarvan, zoo mogelijk vóór het vertrek der aanstaande Mail, opgave te doen aan

(2966) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

November 1856.

JAVAANSCHE ALMANAK

VOOR 1857.

Bij de ondergeteekenden is verschenen, de vierde jaargang van de Javaansche Almanak, loopende over het jaar 1857.

De prijs is per stuk....... 80 duiten.
Bij 10 tallen te gelijk ... 75 » per stuk.
» 100 » en daarboven 60 » » »

met bijberekening van 25 duiten per stuk voor frankering, ingeval van verzending per post.

De ondergeteekenden doen een beroep op de welwillendheid van al degenen, die in de gelegenheid zijn deze zaak te bevorderen.

Aanvragen om Almanakken kunnen mede geadresseerd worden aan de heeren *Oliphant & Co.*, te Samarang, en alle andere boekhandelaren op Java.

(2954) GEBR. HARTEVELT & Co.

Soerakarta, 4 *November* 1856.

H. M. VAN DORP, Batavia.

Ontvangen een fraai assortiment:

Fransche Kantoorboeken

als: **Grootboeken, Journaal, Kasboek, Rekening Courantboek**, met en zonder koper, in verschillende grootte.

Blaauw en **Wit** Postpapier, **Billet** papier met en zonder Enveloppes, in groote verscheidenheid.

Fraaie Vergulde Lijsten met spiegelglas in verschillende demensien. (2926)

VERTREKKENDE PERSONEN.

J. P. C. van der Mark. (2941)

G. Eijrond. (2889)

Het vertrek der stoomboot **LANGAN LAMONGAN** is bepaald als volgt:

Van Batavia naar Samarang

den 5, 15 en 25 van iedere maand.

Van Samarang naar Batavia

den 10, 20 en 30 van iedere maand.

Adres

(2925) MACLAINE, WATSON & Co.

gespannen verwachting ziet men deze wetten te gemoet. Naar men verneemt moet in die wetten aan de gemeenten de hooge mate van zelfstandigheid, die zij volgens de voorloopige wet van 1849 hadden, definitief toegekend zijn. Van eene herleving der heerlijke regten is volstrekt geene spraak meer; de voormalige heerlijke goederen blijven, wat zij thans zijn, groote landgoederen, wier bezitters als zoodanig zich van hunne voormalige onderdanen door niets onderscheiden, dan door hun grooter grondbezit. De gemeenten zullen door vrij verkozene vertegenwoordigers hunne zaken zelfstandig doen besturen. De landsvertegenwoordiging daarentegen zal minder zelfstandigheid bezitten, veroorzaakt door de noodzakelijkheid van eenheid des rijks. De landdagen der onderscheidene provincien zullen slechts beraadslagende ligchamen zijn, zich met eigenlijke en algemeene staatkunde in het geheel niet, maar alleen met de stoffelijke en geestelijke belangen van elke provincie bezig houden; daarbij zal echter het democratisch beginsel daarin van kracht zijn, dat alle vier standen gelijkmatig vertegenwoordiging verkrijgen, terwijl de landdagen voor Maart 1848 inderdaad slechts adelsvergaderingen waren. De landdagen zullen in alle zaken het regt van het initiatief ontvangen. De regelingen van de landdagen en gemeenten zullen, wat de hoofdzaak betreft, voor al de kroonlanden gelijk zijn.

ZWITSERLAND.

Den 10den Aug. heeft te Pfeffers de val plaats gehad van een berg, waarmede die streek reeds lang bedreigd werd. Ten gevolge van talrijke instortingen, die sedert verscheidene maanden dien val voorspelde, zag men op dien dag, des namiddags ten 3 ure, een gedeelte dier hoogte, genaamd Eckkopff, dat is te zeggen een massa aarde en rotsen, hoog 82, breed 18 en diep 33 meters, zich op haren grondslag bewegen en binnen weinige oogenblikken, met het geluid des donders, in de vallei neerstorten, bosschen en alle andere hinderpalen in den val medeslepende en eene groote uitgestrektheid gronds met aarde en rots bedekkende. Evenwel zijn er bij deze gebeurtenis geene menschenlevens te betreuren.

PORTUGAL.

Berigten uit Lissabon melden, dat de Portugesche regering maatregelen neemt, om de herhaling te voorkomen der plaats gehad hebbende wanordelijkheden en om de geheime oorzaken daarvan te vernemen. Een gestreng onderzoek is ingesteld: twee hoofden der oproermakers zijn aan de geregtshoven overgeleverd en de gestrengste bevelen zijn gegeven, om tegen alle oproermakers te handelen en alle zamenscholingen van meer dan tien personen te beletten. Uit alles blijkt, dat de jeugdige koning dom *Pedro V* bij deze gelegenheid veel geestkracht en verstand aan den dag heeft gelegd. Het moet gebleken zijn, dat de stedelijke garde genegen was, zich met de oproerlingen te verbroederen, waarop alle posten terstond door andere troepen werden bezet.

ITALIE.

Naar men uit goede bron verneemt zou prins Flavio Chigi, die den paus bij het krooningsfeest te Moskou vertegenwoordigt (hoezeer hij eerst, om de vroeger opgegeven reden, den dag na de plegtigheid der krooning aldaar zal aankomen), behalve deze zending nog eene andere taak hebben te vervullen. Hij moet nl. bij den czar zien te bewerken, dat een apostolische nuntius te Petersburg zijnen zetel hebbe, en dat in het binnenste des russischen rijks meer bisschoppen worden benoemd; voorts is hem opgedragen, de keizerin-weduwe uit te noodigen, den winter te Rome te komen door brengen.

— De jongste berigten uit Italie melden, dat men van het plan der Sardinische regering om Alessandrie te versterken eene nationale zaak maakt. Alom beijvert men zich, om deze zaak tot eene Italiaansche demonstratie te doen dienen. Van alle kanten komen inschrijvingen in, ten einde zooveel mogelijk de Sardinische regering in de hiertoe noodige uitgaven te ondersteunen en te verligten. Sommigen bieden geld, anderen kanonnen aan. Zoowel Sardiniërs, als Lombarders, Sicilianen willen aan deze nationale zaak deelnemen, opdat Alessandrie niet alleen tot verdediging van Sardinie, maar tot een bolwerk tegen de vreemde heerschappij strekke.

Het valt niet te ontkennen, dat dit eene veel beteekenende demonstratie is, daar Italie bijval schenkt aan het besluit en de staatkunde der Sardinische regering.

DONAUSCHE VORSTENDOMMEN.

Volgens den *Moniteur de l' Armée* zoude Rusland, ter uitvoering van de bepalingen des Parijschen vredesverdrags, aan Moldavie een gedeelte van Bessarabie teruggeven, ter uitgestrektheid van 1,125,000 — bunders. Moldavie, welks uitgestrektheid vroeger 4,720,000 — bunders bedroeg, zal thans op 5,845,000 — bunders gebragt worden en dus zoo groot zijn als Bohemen, Griekenland met de Ionische eilanden, het koningrijk Saksen en veel grooter dan Belgie. Het afgestane gedeelte is niet het vruchtbaarste, maar bevat het kustland van den Donau, vijf steden, waaronder drie havens, Kilia, Ismael en Reni. Tijdens zijne grootste magt in 1350 had Moldavie eene uitgestrektheid van 10 millioen bunders. De bevolking zal thans met ongeveer 180,000 zielen vermeerderd worden.

— Aangaande het vraagstuk der Donau-vorstendommen wordt de aandacht nogmaals gevestigd op de omstandigheid, dat in het congres te Parijs de Fransche vertegenwoordiger het eerst de vereeniging dezer gewesten heeft voorgeslagen, welk voorstel is ondersteund door Lord Clarendon, onder voorbehoud evenwel, dat men de bevolking moest raadplegen. Het baart eenige verwondering, dat het Engelsche ministeriele dagblad thans op deze omstandigheid eenigermate terugkomt en verklaart, dat de in het congres uitgebragte gevoelens tot niets verbinden. Volgens dat blad zullen Engeland en Rusland zich niet, dan na verdere inlichtingen te hebben ontvangen, verklaren, zijn Oostenrijk en Turkije bepaaldelijk tegen de vereeniging gestemd, en staat Frankrijk alzoo op dit oogenblik alleen. Het is een merkwaardig verschijnsel, dat Rusland thans, even als Engeland, zich niet gehouden acht aan het door zijnen vertegenwoordiger te Parijs uitgebragte gevoelen, aangaande het wenschelijke der vereeniging. Wat het cabinet van Turijn verlangt is onbekend. Sommigen zijn overtuigd, dat het eene lijn met Frankrijk zal trekken.

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum	Vlag.	Namen der Schepen	Gezagvoerder	Van	Datum.	Naar
Novem. 14	Nederlandsch.	Copernicus.	L. Visser	Batavia.	12 Oct.	Rotterdam.
» —	Engelsch	Cornubia	W. Elleson	Soerabaija.	7 »	Londen.
» —	Nederlandsch	Java 's Welvaren,	K. L. Deveer	Amsterdam.	29 Julij	Batavia.
» —	Peruvian	Cora	M. J. Patterson	Amoij	20 Oct.	Havana.
» —	Engelsch.	Oueng ondi	Rob. Swan.	Whampoa	23 »	Londen.
» 12	Nederlandsch.	Prinses Amalia	L. W. v. Rijn v Alkemaden	Rotterdam	11 Aug.	Batavia.
» 13	Hamburgsch	Podesta.	M. Angelbeck.	Manilla	23 Oct.	Melbourn.
» —	Amerikaansch.	Elisabeth F. Wedels.	Chat C Fisser	Too Chaufoo	25 »	New-York.
» 15	»	Hongua.	W. S Cartwrigt.	»	25 »	»
» —	Deensch	Roska.	P. Möller	Cardiff	24 Julij	Singapore.
» —	Amerikaansch.	Australia	N. J. Kinsman	Manilla.	22 Oct.	New-York.
» 13	Deensch	Rota.	J. Broberg..	Londen.	27 Julij	Singapore.
» 14	Engelsch	City of London		Singapore	29 Oct.	Mauritius.
» —	Hamburgsch	Augusta Bertha	J. M. Ode	Manilla.	9 »	Falmouth.

Aangekomen Schepen te Batavia.

Datum.	Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Agenten.
Novemb. 14	Nederl Indisch	schoen.	Bintang Tiega	Tjia Isoei	Palembang.	30 Oct.	B J Jacobs.
» 15	Amerikaansch.	bark	Mary Parker		China		Paine, Stricker en co.
» —	»	»	Oey Sinjo	Kwe Samiang	Cheribon	8 Nov.	Gezagvoerder.
» —	Zweedsch	brik	Pylad	D. F. Sandberg	Melbourn		G. Suermondt en co.
» —	»	schip	Oscar I.	Mork	Samarang	8 Nov.	Busing Schröder en co.
» —	»	bark	Balder	Wickstrom	Adelaide		Metzendorff, Wilmans en co.
» 16	Nederl Indisch	stooms	Palembang	Rooseboom	Soerabaya	13 Nov.	Cores de Vries.
» 17	»	bark	Fathool Yoesoer	Sech Baozeer	Riouw	8 »	D. N. Buys en co.
» —	Nederlandsch	»	Arlequin	J. van Megckelen	Indramayoe	16 »	Tiedeman & van der Burg.
» —	Nederl Indisch	»	Faidool Rachman	Sech bin Segaf	Cheribon	14 »	D. N Buys en co.
» —	Nederlandsch	»	Kenau Hasselaar	O. Lindeman	Samarang		G Suermondt en co.
» 18	»	schip	Zuid Holland	de Boer	China		»
» —	Nederl Indisch	brik	So-ootdin	Sech Bsradja	Banka		B. J. Jacobs.
» —	Nederlandsch	schip	Johanna Maria Christina	de Gotter	Soerabaya		Paine, Stricker en co.
» —	»	»	India	d' Arnand Gerkens	Pamanoekan		Reijnst en Vinju.
» —	Z. M.	stooms.	Amsterdam	kapt. l t/z. de Vries	Lamponge		
» —	Balie	schoen.	Venus		Balie		Mc. Ewen en co.

Vertrokken Schepen van Batavia.

Datum.	Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Nov. 16	Nederlandsch	schip	Doggersbank	Kerkhoven	Nederland via Soerabaya.
» —	»	bark	Eduard Marie	F. M. Remmers	Samarang.
» —	Fransch	schip	Jules Cezard	F le Sergeant	Nantes via Padang.
» —	Nederl Indisch	schoen.	Djelanie	Said bin Alie	Palembang.
» —	»	bark	Kim Hensing	Lim Bintioe	Cheribon.
» —	»	»	Afiat Rachman	Sech Algator	Sumenap.
» —	Amerikaansch.	schip	Ceylon.	Bassett	Singapore.
» 18	Nederlandsch.	»	Vooruit	W. C. Kooli	Rotterdam.
» —	»	bark	Nederland.	F. Ruiter	»
» —	»	»	Maria Veronica	G Mulder	Soerabaya.
» —	Zweedsch	schip	Oscar I	Mork	Zweden.
» —	Nederl.Indisch	bark	Fulkus Nazar	Said bin Smeer	Soerabaya.
» 19	Nederlandsch.	schip	Kenau Hasselaar.	O. Lindeman	Rotterdam.
» —	»	»	Cornelia	de Vries	Soerabaya
» —	»	»	Goede Verwachting		»
» —	Amerikaansch.	bark	Panama		Amerika via Padang.

In lading liggende Schepen te Batavia.

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	fregat	Generaal van den Bosch *	F. Parlevliet		van Ommeren, Rueb en co.
»	bark	den Elshout	Tonjes		»
»	bark	Aegedia en Pauline *	Veltman.	Amsterdam.	B. Kopersmit en co.
»	»	Vier Gebroeders *	C. Vonck		»
»	»	Doelwyk *	Swart		»
»	»	Juno	Chevalier		»
»	fregat	Wilhelmina en Clara *	H de Wyn	Japan.	Haager en Schuurman.
»	schip	Julie Claire *	A van Oosteroom	Samarang	»
»	schip	Princes Amalia *	van Ryn van Alkemade.		G. Suermondt en co.
»	brik	Louisa *	Antusch		Paine, Stricker en co.
»	bark	Java's Welvaren	de Veer	Nederland	»
»	»	Christina Agatha	W. L Esink		Maclaine, Watson en co.
»	3 mast schoen	Mary Godhard.	N. Koens		de Weerdt, Ruyl en co.
»	bark	Dorothea Henriette	D. Smit	Nederland	C. Bahre en G. Kinder.
»	schip	Elisabeth	H F. Klok.	Soerabaya.	Landberg, Bezoet de Bie & co.
»	bark	President Ram *	J R Ulrich.	»	»
»	schip	Zuid Holland	de Boer		G Suermondt, en co.
»	bark	Arlequin	J van Megchelen.	Nederland	Tiedeman en van der Burg.
Nederl.Indisch	bark	Hamadanij *	Mackenzie	Macasser	D N. Buys en co.
» »	»	Fathool Yoesoer *	Sech Baozeer.		»
» »	»	Faidool Rachman. *	Said Segaf	Soerabaya	»
» »	schoen	Bintang Tiega *	Tjia Isoei	Palembang	B. J Jacobs.
» »	brik	So-Ootdin *	Sech Baradja		»
» »	schoen.	Harriet	Ballard	Cocos Eiland	Adam en co.
Engelsch	bark	Mary Ann *	Davidson	Cowes.	Paine, Stricker en co.
Hamburgsch	schip	Europa *	Vogler		Metzendorff, Wilmans en co.
»	»	Argo *	W. Gerritz.	Falmouth.	C Bahre en G. Kinder.
Amerikaansch.	schip	Kit Carson *	S. Crowell	Cowes	Paine, Stricker en co.
Deensch.	bark	Valkijrien *	Strandgaard	Koppenhagen	»
Fransch	»	Bougainville *	Albo		C. Bahre en G. Kinder
Zweedsch	»	Balder	Wickstrom.	Nederland	Metzendorff, Wilmans en co.
»	brik	Pylad	D F. Sandeberg		G. Suermondt en co.

De Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *

Aangekomen schepen te *Samarang*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Nov 7	Ned.	bark Jan van Brakel	G. H. Hartsz	Batavia
» —	N. I	stooms Langan Lamongan	T Deigthon	»
» —	»	bark Marzoek	Sech Alkaf	»
» 9	»	brik Rachmadie	Sech Bogasoan	Soerabaya.
» —	Frans.	schip Union	A. Le Bozec	Batavia.
» 11	Ned.	schip Magarehtha Simonetha	F. J. Hoffman	»

Vertrokken Schepen van *Samarang*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Nov. 8	Z w.	schip Oscar	P. J. Morck	Nederland.
» 9	N. I.	stooms. Langen Lamongan	T. Deigthon	Batavia.
» 10	»	brik Fieda Rachman	Sech Bi fagie	Indramayoe.
» —	Ned.	schip Kenau Hasselaar	O. Lindeman	Nederland.
» 11	N I.	bark Maymoon	Said Kassim	Palembang.
» —	»	» Ellen	J. Winter	Pecalongan.
» 12	Eng.	» Gundreda	O. Stembredge	Amsterdam.

In lading liggende Schepen te *Samarang*.

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederl Indisch	bark	Bientang Anam	S. van Hulstyn		Gezagvoerder.
» »	»	Marianna Anthoinette	J. C. Lebert	Batavia	B. Kopersmit en co.
» »	»	Naga Laut	Wentholt	»	»
Nederlandsch	schip	Johannes Anthonius	W. van Hees	Nederland	J. G. Thooft.
»	bark	Tryntje Fenna	J. F. des Ruelles	» via Soerabaya	»
Nederl Indisch	brik	Lina	Ko Lam Hay	Riouw	Gezagvoerder.
» »		Rachmanie	Sech Babasoan.		»
Fransch	schip	Union	A. Le Bozec	Havre	Dorrepaal en co.
Nederlandsch	»	Magaretha Simonetha	F. J Hoffman	Nederland via Batavia	Mac Neill en co.

Aangekomen schepen te *Soerabaya*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Van
Nov. 7	Ned.	bark Josephine Bernardina.	van Lindonk	Batavia.
» 8	»	» Atlas	B. Bakker	»
» —	»	schip Schoon Verbond	D. D. Borchers.	»
» 9	»	bark Koning en Vaderl.	van Bruggen.	Pasoeroean.

Vertrokken schepen van *Soerabaya*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Nov. 8	Ned.	schip van Dam van Isselt.	van Roggen	Nederland.
» —	»	bark Solo	van der Meulen.	»
» —	N. I.	» Sarie Elmashoor	Mohamat Yassin	Banjermass.
» —	Eng.	schip Antagonist	E. Blake	Nederland.
» 9	Ned.	Burgermeester Hoffman	N. A Dijkama.	»
» —	N. I.	» Fatalim	Sech Alhabassij.	Banjermass.
» —	»	bark Goansien	Oeij Angkie	Riouw.
» —	Eng.	» Emma	A. Griffin	Boobij Kil.

In lading liggende Schepen te *Soerabaya*.

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederl.Indisch	kotter	Eduard	Bagong	Batavia	Gezagvoerder.
» »	»	Kim Tiksin	Kwee Tjoensing	Sumanap	»
» »	»	Bientang Timor	Tjiem Koensam	Balie	»

Berigt aan Zeevarenden.

De schout-bij-nacht, commandant van Z. M. zeemagt in O. I. en inspecteur der marine, brengt ter kennis van zeevarenden, dat van den resident van Menado het berigt ontvangen is, dat op den 8sten September jl. eene ruitsgewijze zwart en wit geschilderde ijzeren bakenton, of wrak bakenton, gelegen is geworden op circa eene kwart kabellengte afstands, en aan den Oostkant van het ter reede Kema in $12\frac{1}{2}$ vadem diepte gezonken liggende wrak van Z. M. verbrande korvet Sumatra; en zulks in vervanging van een op hetzelve gelegen hebbende noodbaken.

Bij deze wrak bakenton peilt men den vlaggestok van Kema W. t. N., en het grootste der eilandjes bezuiden de reede van Kema Z. W.

Men zal wel doen, niet binnen de kabellengte afstands van deze bakenton ter anker te gaan.

BATAVIA, *den 13den Nov.* 1856. — *De Schout-bij-Nacht voornoemd,* J. F. D. BOURICIUS.

AANGEKOMEN PASSAGIERS TE BATAVIA.

van den 13 *tot en met den* 16 *November* 1856.

Met het N I stooms. *Palembang,* kapt *Roseboom,* de heer *Cores de Vries* en *familie,* van *Soerabaija.*

Met het N. I schip *Arlequin,* kapt *van Megehelm,* de heer *J. D. Beynon,* van *Indramaijoe*

Overland de heer *J C Leconge,* van *Bantam.*

VERTROKKEN PASSAGIERS VAN BATAVIA

van den 15 *tot en met den* 18 *November* 1856.

Met het N. I stoomb *Langan Lamongan,* kapt *Deighton,* jonkheer *J. Quarles van Ufford, J J A. H. Clignett, J. Verkey, J. C J. van Motman,* naar *Samarang.*

Met het N. I schip *Doggersbank,* kapt. *Kerkhoven,* de heer *C. F Michell,* naar *Soerabaija*

Met het N I schip *Maria Veronica,* kapt. *G. Mulder,* de heeren *A. van Ekries, R. J Oosterhoff,* naar *Soerabaija.*

Met het N. I. schip *Minister Pahud,* kapt. *Pfeil,* Mevr *J. F. A. Leyssius geb. Botter,* en 5 *kinderen,* Mejufvr. *M Meynertz en A Mekern,* naar *Rotterdam.*

Met het Amer schip *Ceylon,* kapt. *Bassett,* de heer *J Spencer,* naar *Singapore.*

Met het N. I. schip *Vooruit,* kapt *Kool,* de heeren *J. M. G. Brondgeest, W. J. Brouwer* jr., *Echtgenoot* en *zoontje* naar *Nederland.*

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia *van den* 11 *tot en met den* 13 *Nov.* 1856.

AANVOER.

Van Bordeaux per Fr. schip *Bougainville*, gez. Albo. agt. Bahre en Kinder.

905 kn. wijn. 1100 do. brandy. 20 vn. brandy. 120 ks. likeuren. 347 coll. provisien. 4 bn. kurken. 5 ks. kramerijen. 4 do. suikerwerk. 32 ks. parfumerien. 38 do. do., schilderijen en kleedingstukken. 50 ks. kaarsen. 157 coll. porcelein, kramerijen en parfumerien. 54 coll. lampen, kleedingstukken en kramerijen. *Agent.*

Van Rotterdam per ned. schip *Dorothea Henriette*, gez. Smit. agt. Bahre en Kinder.

10 ks. kramerijen. 2 bn. manufact. 4 ks. knoopen. *Agenten.*
10 vs. specie. 242 vn. meel. 25 ks. opium. *N. H. M.*
2 coll. manufacturen. *Pandel en Stiehaus.*
150 vs. boter. *van Ommeren Rueb en co.*
50 hammen. 25 vs. haring. *Gezagv.*

Van Rotterdam per ned. schip *Prinses Amalia*, gez. v. R. v. Alkemade. agt. G. Suermondt en co.

18 ks. manufacturen. *Metzendorff Wilmans en co.*
27 oxh. wijn. 100 vs. boter. 100 hammen. 25 ps. ger. vleesch. 30 leggers. *Agenten.*
300 ks. glas. 270 vs. spijkers. *Pandel Stiehaus.*
1 kt. bronswerk. *Gumprich en Straus.*
20 leggers. 48 hardsteenen. 1 kt. ijzerwerk. 4 bn. garen. 99 coll. provisien. 33 coll. manufact. 50 vs. haring. 46 do. geslagt. *van Ommeren Rueb en co.*
10 ks. eau de cologne. *Haager en Schuurman.*
8 bn. garen. *Busing Schröder en co.*
100 hammen. 8 kn. bier. 30 ps. ger. vleesch. 33 coll. provisien. 2 ks. likeuren. *Order.*

Van Soerabaya en Sumanap per ned. ind. schip *Djelanie*, gez. Said Moh. bin Alie.

$1^{73}/_{100}$ pic. koperwerk. 10/m. man. sigaren. 9 pak soekins *Sech Abd. Rachman bin Moh. Bafagie.*
500 fl. kaijoepoetie-olie. *Sech Oemar Aljoeroe.*
12 corg. sarongs. 200 koij. zout. *Gezagv.*

Van Nederland per ned. schip *Maria Godhard*, gez. Kooij. agt. de Weerdt Ruyl en co.

212 vn. genever. 10 vs. specie. *Gouvernement.*
20/1 led. leggers. *G. Suermondt en co.*

Van Amsterdam per ned. schip *Julie Claire*, gez. v. Oosteroom. agt. Haager en Schuurman.

10 vs. zilv. munt. 472 coll. gouv. goederen. *N. H. M.*
100 ks. manufact. 13 do. provisien. *de Weerdt Ruyl en co.*
200 md. bier. *v. d. Meulen en co.*
105 ks. manufact. 200 do. kaarsen. 200 vs. boter. 25/2 pijp. bier. 50 ks. bier. *Agenten.*
57 coll. manufacturen. *Metzendorff Wilmans en co.*
33 » » *Busing Schröder en co.*
15 » » *v. d. Broek en Veeckens.*
22 » » *Pandel en Stiehaus.*
14 » » *Anderson Tolson en co.*
1 » » *Engelhard en co.*
200 keld. olie. 4 ks. brandy. 47 kn. wijn. *John Pryce en co.*
200 vs. boter. 4 ks. kazen. 3 do. manufacturen. *Moormann en co.*
75 vs. boter. 35 ks. kaas. 1 do. ansjovis. 1 do. vogelzaad. 23 do. kist. ..... *B. van Leeuwen en co.*
19 coll. provisien. 1 kt. boeken. 1 do. draadwerk. *Gebr. Roselje en co.*
2 ks. hoeden en petten. *Crone v. d. Beek en co.*
3 ks. machinerien. *O. J. M. v. Adm. en L.*
17 vs. boter. *Ducloux.*
4 coll. provisien. *Scheuer.*
5 coll. provisien. *v. Hulten.*
1 kt. diversen. *Tiedeman en v. Kerchem.*
40 ks. kramerijen. *Bahre en Kinder.*
10 vs. boter. *Voute.*
20 led. leggers. *van Ommeren Rueb en co.*
17 kn. wijn. *Poolman.*
35 coll. provisien. 22 do. likeur en bitter. 4 do. chocolaad. 4 do. modewaren. 30 ks. kaas. 1 kt. hammen. 1 md. provisien. 200 vs. boter. 70 ks. kaas. 100 hammen. 4 ks. ansjovis. 270 vs. boter. 1 kt. zilverwerk. 58 coll. manufacturen. *Order.*
45 ks. manufacturen. 100 vs. boter. *Kopersmit en co.*

Van Soerabaya en Samarang per ned. ind. stoomb. *Banda*, gez. Neyts. agt. Cores de Vries.

1 kt. linnen. 97 vs. menie. *Bahre en Kinder.*
1 kt. fluweel. *Gumprich en Straus.*
1 plaat-ijzer. *de Weerdt Ruyl en co.*
en eenige gouv. goederen.

Van Pecalongan per ned. ind. brik *Passekan*, gez. Lim Ketjiang.

$27^{89}/_{100}$—$200^{33}/_{100}$ pic. tabak. 99 ps. buffelhuiden. 3 ks. kleedjes. 5 pak kleedjes. *Lim Kimlok.*
$1316^{82}/_{100}$ pic. suiker. *Paine Stricker en co.*

Van Nederland per ned. schip *Constantia*, gez. Vonck. agt. van Ommeren Rueb en co.

15 kn. kramerijen. 3 do. wol. 8 bn. manufact. 4 kn. passement. 8 kn. kramerijen. *Bahre en Kinder.*
5 bn. rood garen. *Metzendorff Wilmans en co.*
4 ks. manufacturen. *Moormann en co.*
1 kt. blikwerk. *Maclaine Watson en co.*
4 ks. zeep. *Gumprich en Straus.*
3 ks. manufact. 75 leggers. *Agenten.*
7 ks. galanterien. 25 vn. bier. 100 vs. boter. 9 ks. diversen. 34 ks. en 48 vs. provisien. 2 kn. papier. 1 do. schoenen. 3 brand kasten. *Schmit.*

Van Cheribon. per ned. schip *Jan Schouten*, gez. Coening Meijer. agt. Haager en Schuurman.

450 pic. tin. 120 do. rotting. $9000^{03}/_{100}$ do. suiker. 2640 do. koffij. *N. H. M.*

Van Nederland per ned. schip *den Elshout*, gez. Bonjer. agt. van Ommeren Rueb en co.

10 ks. manufacturen. *de Weerdt Ruyl en co.*
35 ks. kramerijen. *Bahre en Kinder.*
200 vs. boter. *G. Suermondt en co.*
50 leggers. *Order.*

Van Nederland per ned. schip *Gen. v. d. Bosch*, gez. Parlevliet. agt. van Ommeren Rueb en co.

25 vn. bier. 4 ks. Belg. wapens en kramerijen. 200 vs. boter. *G. Suermondt en co.*
1 kt. kramerijen. *Ducommun en Bornand.*
11 ks. manufacturen. *Agenten.*
41 ks. madera. 80 keld. en 70 pullen lijn-olie. *Order.*

Van Balie per praauw Pantjallang gez. Nakoda Slamat.

6 koij. rijst. *Gezagv.*

Van Samarang per ned. ind. stoomb. *Langan Lamongan*, gez. Deighton. agt. Maclaine Watson en co.

1 kt. batik. 1 gong. 40 tromm. beschuit. 1 zak koffij. 1 kt. 1 kast. 1 kt. diversen. *Order.*
1 kt. diversen. 1 doz. stoelen. *Mijnssen.*
1 kt. ijzerwerk. *Cressonnier.*
24 tromm. beschuit. *van Riet en ter Gouw.*
3 pic. koffij. ....
8 kn. rozijnen. 2 do. lijm. 1 do. kaarsen. 1 do. bat. kleedjes. 12 ps. sirie-doozen. 720 ps. matten. 5 pijp. wijn. 1 kt. sigaren kokers. 1 kt. lederwerk. 1 do. kat. goederen. *Order.*

Van Singapore per ned. ind. bark *Hamadanij*, gez. Mackenzie. agt. Levert.

9 bn. garen. 6 ks. manufacturen. *Pitcairn Syme en co.*
200 zakk. gram. 5 ks. manufacturen. *Martin Dyce en co.*
50 kwalies. *Purvis en co.*
1 pak koopmanschappen. *Bahre en Kinder.*
1 kt. koopmanschappen. *Tolken Voget en co.*
1000 planken. *Gasper en co.*
3000 planken. *Andreas en co.*
20 bn. zakken. 2 pakk. garen. *Reijnst en Vinju.*
261 bn. zakken. *Tiedeman en van Kerchem.*
3000 planken. *Levert.*

voor Soerabaya.

2 ks. koopmanschappen. *Order.*
237 stav. ijzer. 55 zakk. specerijen. 1 do. rozijnen. 1 do. gardamong. 2 zakk. koopmanschapp. 3 bund. koper. 4 do. connamon. *Said Abdul Kadir.*
10 vs. verf. *Loijds en co.*

Van Padang en Bencoelen per ned. ind. stoomb. *Padang*, gez. Schipper. agt. Cores de Vries.

520 pic. koffij. *Lim Hoa.*
700 pic. rotting. *Kopersmit en co.*
45 pic. klapp. olie. *van Ommeren Rueb en co.*
27 pic. notenmuscaat. 4 do. foelie. 4 do. kruidnagelen. 2 do. koffij. 25/100 pic. kalk. *Gouw Kiankian.*
50 pic. dammer. $5^{77}/_{100}$ do. koffij. $3^{30}/_{100}$ do. foelie. $8^{64}/_{100}$ do. notenmuscaat. $1^{45}/_{100}$ pic. kalk. *Oeij Soeijseng.*
$8^{89}/_{100}$ pic. notenmuscaat. $2^{50}/_{100}$ do. foelie. $6^{5}/_{100}$ do. tabak. 445 ps. planken. *Lie Goandjoe.*
120 ps. planken. *Tjoan Tjenggian.*
22 doz. specerij-olie. 27 pic. rotting. *Hunter Houghton en co.*
45/100 pic. kruidnagelen. 48 do. dammer. $2^{1}/_{2}$ do. gomelastiek. $9^{50}/_{100}$ pic. notenmuscaat. $25^{88}/_{100}$ do. tabak. *Abdul Kaoem.*
16 ks. thee. 111 coll. gouv. goederen. *Gouvernement.*
5 vn. vleesch. *Order.*
10 ks. wijn. *G. Suermondt en co.*
1 kt. regaal. *Tromp.*

Van Australie per ned. schip *Edoard Marie*, gez. Remmers. agt. Tiedeman en van der Burg.

100 ks. blik. 2 pakk. blad-koper. 761 stav. ijzer. *Metzendorff Wilmans en co.*

Van Samarang per ned. schip *Nederland*, gez. Ruiter. agt. G. Suermondt en co.

Lading voor Nederland.

100 pic. rotting. 1080 do. rijst. *Agenten.*
$3009^{82}/_{100}$ pic. suiker. 98/100 do. koffij. 1 kt. gember. 1 do. thee. *Mac Neill en co.*
$657^{1}/_{2}$ ℔ indigo. *Oliphant en co.*
2425 ℔ indigo. *Wermuth en co.*
3500 ps. koehuiden. 500 do. buffelhuiden. $2860^{1}/_{2}$ ℔ indigo. 1 pic. koffij. 1 kt. confituren. *Dorrepaal en co.*

UITVOER.

Naar Samarang per ned. ind. schip *Alnoer*, gez. Sech Awab bin Awab Said.

600 ks. zeep. 680 pakk. dammer. *Gouw Kiankian.*
7 ks. batiks. 1 do. ongebl. katoen. 1 do. hoeden. 1 do. monsters. *B. van Leeuwen en co.*
30 ks. roode wijn. 3 do. provisien. 3 do. zeep. *Metzendorff Wilmans en co.*
12 pic. was. 10 do. comijnzaad. 8 do. medicijnen. *Sech Salim bin Wahadier.*
1 kt. chitzen. 10 pic. tin. 34 vs. spijkers. 9 vn. wijn. 2 do. azijn. *Sie Yoetiang.*
25 ks. vruchten op water. 18 do. do. brandy. 10 do. sardijntjes. *Platon.*
20 md. aardewerk. 75 bn. drills. 3 ks. wit katoen. 2 ks. mousselines. *Lim Djie.*
8 ks. madapoll. 1 do. doerias. 1 do. sarongs, rood katoen, longcloths en chitzen. *Hadjie Jamoedien.*
2 ks. flanell. 2 do. mousselines. 3 do. hoeden. 2 do. shertings. 3 ks. glazen. 8 do. glaswerk. 1 do. ginghans. 2 do. doeken. 2 do. sateins. 2 ks. lasting. 2 do. cotonetten. *Pandel en Stiehaus.*
3 ks. glazen. 1 do. lamp. bollen. 1 do. saucijs. 1 do. rolpens. 4 ks. waskaarsen. 1 do. toilet-spiegeltjes. 1 do. kazen. 1 do. lederwerk. 2 ks. zuren. 20 md. min. water. *Louran en a. Walcheren.*
3 ps. machinerien. *Pitcairn Syme en co.*
45 ks. koopmanschapp. 27 pakk. drills. 19 ks. naaigaren. *Gouw Kiankian.*
5 ks. cambrics. 2 do. wit katoen. 10 bn. drills. 2 ks. ongebl. katoen. 3 ks. chitzen. 1 do. rood katoen. 16 pic. salpeter. 2 ks. zeep. *Kotjoeyong.*
1 corg. mad. en tjawls. *Sech Achmat Madioen.*
1 bl. flanel. uit entrep. *Pandel en Stiehaus.*
1 kt. zijde tjindees. uit entrep. *Said Aloewie Satrie.*

Naar Nederland via Soerabaya per ned. schip *Maria Adriana*, gez. v. d. Held. agt. Landberg Bezoet de Bie en co.

218 pakk. koffij-zakken. *N. H. M.*
13 ks. provisien. *Gezagv.*
15 vn. teer. *Order.*

Zijnde aan boord gebleven lading van Nederland. Zie verder lading voor Soerabaya. Java-Bode dd. 15 Nov. 1856 no. 92.

Lading voor Nederland.

125 pic. rotting. 400 do. tin. *N. H. M.*

Naar Passaroean via Samarang per ned. schip *Australie*, gez. Jochems. agt. Haager en Schuurman.

1084 pic. rijst. *Agenten.*
185 pic. rotting. *N. H. M.*

Naar Samarang per ned. ind. schip *Sara Eleonora*, gez. Schuijmer. agt. Bahre en Kinder.

29 coll. meubelen. etc. 1 md. suiker. 8 pott. bloemen. 23 coll. lampen. 40 ks. provisien. 25 do. jostieks. 6 do. glaswerk. 1 rijtuig. *Bahre en Kinder.*
2 banken. 4 voeten banken. 12 stoelen. 2 consoles. 2 speeltafels. 2 tafels. 4 knapen. *Munder.*
3 kn. zeep. 3 do. eau de cologne. 1 do. potlooden. 1 do. lampen. 1 kt. kramerijen. 4 do. ijzerwerk. 2 do. brillen. 1 do. leder. 10 kn. lucifers. 1 do. fluweel. 1 do. mousselinen. 1 do. stramien. 1 kt. billard. *Busing Schröder en co.*
10 vn. azijn. *Adam en co.*
7 coll. lampen. 6 do. glas en aardewerk. 75 ks. meel. 1 do. pleetwerk. $^{2}/_{4}$ pijp. madera. 1 kt. kleedingstukken. 15 do. kaarsen. 8 vn. afget bier. 4 vs. hagel. 1 kt. zadelwerk. 5 do. mosterd. 12 vn. azijn. *Coulster.*
1 kt. glaswerk. 1 do. snuif. *v. d. Meulen en co.*
1 kt. garen. 1 do. hoeden. *Gumprich en Straus.*
10 doz. stoelen. 1 ijzeren. ledikant. 1 kt. kramerijen. 1 do. pleetwerk. 1 kt. meubelen. *Gebr. Roselje en co.*
50 md. min. water. *Landberg Bezoet de Bie en co.*
6 ks. tabak-doozen. 5 do. knoopen. 5 do. bijtels. *Busing Schröder en co.*
30 bn. goenie-zakken. 2 ks. sateins. 1 do. kramerijen. 1 do. poeder. *Moormann en co.*
2 martevanen. 1 rol chin. matten. 74 keld. lijn-olie. 2 ks. zadelwerk. 3 ks. kramerijen. 1 do. knoopen. 2 banken. 12 stoelen. 746 ks. zeep. *Bahre en Kinder.*
25/1 vn. meel. 10/m. goenie-zakken. *Paine Stricker en co.*
1 kt. regaal. 50 vs. boter. 6 ks. ansjovis. *Wijnveld.*
10 vn. meel. *Plump en co.*
10 ks. garen. 1 do. pleetwerk. *Anderson Tolson en co.*
37 md. aardewerk. *Adam en co.*
2 pakk. bitter. *Moormann en co.*
8 ks. ongebl. katoen. 15 do. wit katoen. 1 do. mousselines. *Koe Tjoejong.*
35 ks. bitter. 8 do. likeur. *van Ommeren Rueb en co.*
30 blikk. gr. verf. 1 vat. koolteer. *Plump en co.*
11 stav. ijzer. 20 ps. plaat-ijzer. 200 vn. teer. 141 coll. gouv. goederen. *Gouvernement.*

Naar de Lampongs per praauw Tjemplong gez. Pa Deerman.

135 pic. rijst. 900 ps. sp. matten. *Gezagv.*
18 corg. slendangs. 5 do. zw. katoen. 12 pic. gambier. 3 ks. madapollams. 26 ps. rood katoen. 11 do. chitzen. 8 do. tjelees 50 ps. ongebl. katoen. 30 corg. sarongs. 2 do. hoofddoeken. 2 do. patjols. *Hadjie Sahaboedin.*

Naar Tagal en Pecalongan per ned. ind. brik *Tartar*, gez. Tan Ingok.

4 vs. kruid. *John Pryce en co.*
40 ps. gouden sp. matten. 462 ps. ducaten. 202 do. souvereijns. *Said Aloewie Atas.*
6 ijzeren pannen. *Paine Stricker en co.*
677 ps. sp. matten. 1 kt. glazen pannen. 4 do. rozijnen. 2 corg. zijde slendangs. *Sim Tiamtjoan.*
4 vn. bier. *v. d. Meulen en co.*
1 vt. madera. 1 do. cognac. 2 do. meel. 1 do. provisien. 3 do. wijn. 1 pak assen. *John Pryce en co.*
[illegible]

Naar Cheribon per ned. ind. schoener *Argo*, gez. Poolman.

2 vs. kruid. 10 vn. afget bier. 10 md. min. water. *John Pryce en co.*
2 ks. banket. 1 do. groentens. *Louran en v. Walcheren.*
50 stangen ijzer. 10 bn. goenie-zakken. *Pandel en Stiehaus.*
5 coll. gouv. goederen. *Gouvernement.*

Naar Cheribon en Tagal per ned. ind. brik *Cheribon Packet*, gez. Massingham.

1 kt. azijn. 4 do. glazen. 1 do. kramerijen. 1 vt. spijkers. 2 vn. koolteer. 10 ks. siropen. 1 do. suikerwerk. 2 do. champagne. 2 do. hermitage. 1 do. papier. 1 pak papier. *Platon.*
1 kt. groentens. 1 do. provisien. 2 keld. zuren. 1 kt. likeur. 1 do. bitter. 1 vt. afget bier. 1 kt. thee. *Louran en v. Walcheren.*

Naar Singapore via Muntok en Riouw per ned. ind. stoomb. *Koningin der Nederlanden*, gez. Prins. agt. Maclaine Watson en co.

1500 ps. sp. matten. *Koe Atim.*
12 ks. kain pandjangs. uit entrep. 1 pak kain pandjangs. *Moormann en co.*
2 ks. vogelnestjes. 3 do. doeken. *Lim Hoa.*
1 kt. doeken. *Kwee Ahok.*
1000 ps. sp. matten. *Tiengloen.*
2 ks. manufacturen. uit entrep. *Sech Aafan.*
2 ks. doeken. *Said Hassan Baamar.*
12,000 mex. dollars. *N. H. M.*
1 kt. wijn. 1 ham. 3 ks. kaas. 3 vs. boter. 2 keld. genever. 1 kt. schrijfbehoeften. *D. N. Buys en co.*
4 ks. cognac. 1 do. diversen. 2 do. sla-olie. 1 kt. rozenwater. 6 vn. bier. 1 vt. hammen. 10 vs. boter. 1 kt. chin. muilen. 4 pakk. lamp. pitten. 100 keld. genever. 1 kt. glaswerk. 1 do. madera. 1 vt. wijn. 10 do. bier. 6 ks. wijn. 1 do. kirschwasser. 2 doz. madera. 2 ks. champagne. 2 md. min. water. 1 kt. speelkaarten. *John Pryce en co.*
1 kt. brillen. *Vaupel en co.*
37 pic. benzoin. 1 kt. doeken. *Sech Moh. Basandit.*
7000 ps. zilv. specie. *Said Salim Wagden.*
1 kt. kain paudjangs. *Keng Boenkim.*
2 ks. bier. 1 do. bitter. 1 vt. wijn. 1 kt. kurken. *van der Meulen en co.*
1400 ps. sp. matten. *Lie Djoenki.*
1550 ps. sp. matten. *Tjieng Kimpiang.*
1700 ps. sp. matten. 1 kt. vogelnestjes. *Teng Agut.*
10 pakk. suiker. *John Pryce en co.*
350 ps. sp. matten. *Ten Agut.*
1 kt. regaal. *Agenten.*
2 keld. genever. 4 vn. afget bier. 4 ks. wijn. 1 do. [illegible] wijn. 1 kt. champagne. 1 do. sla-olie. 1 do. provisien. 2 md. suiker. 6 vs. boter. 3 keld. genever. uit entrep. *v. d. Meulen en co.*
1300 ps. zilv. specie. *Sech Abdulla bin Alie.*
250 granaten. 324 stav. ijzer. 361 coll. div. gouv. goederen. *Gouvernement.*

Naar Nederland via Pecalongan per ned. schip *Nieuw Lekkerland*, gez. Hoffman. agt. de Weerdt Ruyl en co.

2 paarden. 1 palanquin. *du Perron.*
75 pic. guano. *N. H. M.*

Lading voor Nederland.

100 pic. rotting. 400 do. tin. *N. H. M.*

Naar Rotterdam per ned. schip *Minister Pahud*, gez. Pfeill. agt. Haager en Schuurman.

500 pic. tin. 120 do. rotting. $391^{60}/_{100}$ do. foelie. $8^{360}/_{1000}$ do. gruis. $1^{888}/_{1000}$ pic. stof. $6793^{66}/_{100}$ do. suiker. 3500 do. koffij. $282^{340}/_{1000}$ pic. thee. *N. H. M.*

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Woensdag 19 November 1856, No. 93.

Bij tijdinge aankomst der Mailboot van Singapore zal de **KONINGIN DER NEDERLANDEN** op den 26 dezer over Samarang naar Soerabaya vertrekken. Nadere inlichtingen te bekomen ten Kantore der N. I. Stoomb. Maatschappij.

(2916) MACLAINE, WATSON & Co.
Directeuren.

18 *November* 1856.

Vier en twintig uren

na aankomst der verwacht wordende landmail, zal het stoomschip **PALEMBANG** via *Samarang* naar *Soerabaya* vertrekken, zullende na aankomst van genoemden bodem op laatst genoemde plaats, het stoomschip **PADANG** de reis naar *Macassar*, *Timor* en de *Molucco's* vervolgen.
Nadere informatiën zijn te bekomen bij

(2891) W. CORES DE VRIES.

BATAVIA, 15 *November* 1856.

Naar Bencoelen en Padang

zal tweemaal 24 uren na aankomst der verwacht wordende landmail vertrekken het stoomschip **MACASSAR.**
Voor vracht en passage adresseere men zich bij

(2892) W. CORES DE VRIES.

BATAVIA, 15 *November* 1856.

Voor Vracht en Passage
naar SINGAPORE,

met het Engelsch schip **INO,** kapitein **Walker**, om in den loop van de volgende week van hier te vertrekken.
Nadere informatiën te bekomen bij den agent

(2881) M. G. JOAKIM.

BATAVIA, 14 *November* 1856.

Passage pour la France via Sourabaya.

Le **BOUGAINVILLE**, Navire Français à trois mâts, capt. **V. Albo**, partira d'ici en quelques jours pour Sourabaya et mettra à la voile pour la France vers le 15 Décembre.
Ce navire tout neuf se recommande pour le transport de Passagers si bien par sa marche supérieure que par la construction élégante des ses cabines.
A s'adresser ici aux Agents soussignés et à Sourabaya à Messrs. *P. J. van Eck & Co.*

(2903) C. BAHRE & G. KINDER.

BATAVIA, ce 19 *Novembre* 1856.

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het snelzeilend en voor den overvoer van passagiers bijzonder goed ingerigt Campagne schip **JAN VAN BRAKEL** kapitein **L. van Waning.** Deze bodem is thans te Soerabaya ladende en zal tegen het midden der volgende maand naar Rotterdam vertrekken.
Voor informatiën adressere men zich te Soerabaya bij den gezagvoerder en alhier bij de agenten

(2947) VAN OMMEREN, RUEB & Co.

BATAVIA, 19 *November* 1856.

Voor Passage naar Nederland

wordt aangeboden het snelzeilend en daar voor zeer goed ingerigt Nederlandsch barkschip **EDOUARD MARIE,** kaptein **M. F. Remmers** omstreeks het einde der volgende maand van hier zullende vertrekken.
Nadere informatiën te bekomen bij de Heeren *Dorrepaal & Co.* te Samarang, en alhier bij

de Agenten

(2940) TIEDEMAN EN VAN DER BURG.

BATAVIA, 19 *November* 1856.

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het extra snelzeilend en tot den overvoer van passagiers bijzonder goed ingerigt Nederl. barkschip **MARIA ADRIANA,** kapt. **S. van der Held,** vermoedelijk tegen medio December van Soerabaya vertrekkende.
Voor nadere informatiën bij de heeren *J. F. van Leeuwen & Co.* te Soerabaya en alhier bij de agenten

(2962) LANDBERG, BEZOET DE BIE & Co.

Met het Ned. snelzeilend barkschip **JUNO,** kapt. **W. J. Chevalier,** wordt passage naar Nederland aangeboden. De aangename inrigtingen dezer bodem bevelen dezelve zeer aan. Nadere inlichtingen zijn te bekomen bij de heeren *Fraser, Eaton & Co.* te Soerabaya, te Samarang en hier bij

(2934) B. KOPERSMIT & Co.

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het extra snelzeilend nieuw gebouwd campagneschip **AEGEDIA & PAULINE,** gevoerd door kapitein **T. K. Veldmand.** Dezen bodem beveelt zich voor den overvoer van passagiers zeer aan, door deszelfs ruime inrigtingen, badkamer en verdere geriefelijkheden, en voert eenen bekwamen scheepsdoctor.
Het schip zal alhier vol laden, terwijl het vertrek voorloopig is bepaald in het begin der maand December.
Passagiers en familiën die van deze uitmuntende gelegenheid wenschen gebruik te maken, gelieven zich voor nadere informatiën te vervoegen bij den kapitein in het Hôtel der Nederland en of wel bij

de Agenten,

(2935) B. KOPERSMIT & Co.

BATAVIA, 19 *November* 1856.

Voor Passage naar Nederland

wordt aangeboden het Nederlandsch Campagne schip **CORNELIA,** kaptein **G. de Vries,** zijnde bijzonder goed voor den overvoer van passagiers ingerigt en hebbende een geëxamineerd Doctor aan boord. Het vertrek van hier naar Rotterdam zal vermoedelijk plaats hebben in het laatst der volgende maand.
Voor informatiën adressere men zich bij den gezagvoerder te Cheribon, en alhier bij de agenten

(2950) VAN OMMEREN, RUEB & Co.

BATAVIA, 19 *November* 1856.

Voor Passage naar Nederland

wordt aangeboden het Nederlandsch schip **DEN ELSHOUT,** kaptein **E. F. Bönjer** hebbende een bekwamen Doctor aan boord. Deze bodem zeer goed voor passagiers inrigt zijnde, zal omstreeks het midden der volgende maand van hier naar Rotterdam vertrekken. Voor informatien adressere men zich bij den gezagvoerder te Tagal, en alhier bij de agenten

(2948) VAN OMMEREN, RUEB & Co.

BATAVIA, 19 *November* 1856.

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het snelzeilend tot den overvoer van passagiers uitmuntend ingerigt en toegerust fregatschip **PRINCES AMALIA** Kapitein **L. W. van Rijn van Alkemade**, hebbende eenen geëxamineerden Doctor en eene melkgevende Koe aan boord.
Het schip zal in de laatste dagen van December direct van hier naar Rotterdam vertrekken en gelieve men zich voor nadere informatien te adresseren te Samarang bij de Heeren *Dorrepaal & Co.* en den gezagvoerder, en alhier bij de agenten.

(2936) G. SUERMONDT & Co.

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het Nederl. barkschip **MARIA VERONICA,** kapt. **G. Mulder,** zullende het vertrek van Soerabaya plaats hebben.
Nadere informatiën te bekomen bij

(2949) E. MOORMANN & Co., alhier.
P. KERVEL & Co., te Soerabaya.

BATAVIA, 19 *November* 1856.

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het snelzeilend Nederl. Barkschip **DOROTHEA HENRIETTE,** Kapt. **D. Smit.**
Het schip is bijzonder goed voor den overvoer van passagiers ingerigt, voert een geëxamineerden doctor en zal de reis omtrent medio December van Soerabaya aanvaarden.
Voor nadere informatien gelieve men zich aldaar te wenden tot de Heeren *B. J. van Eck & Co.*, en alhier bij de Agenten

(2902) C. BAHRE & G. KINDER.

BATAVIA, 19 *November* 1856.

BATAVIA.

In den vroegen morgen van Maandag, 17 dezer, is Zijne Excellentie, de Gouverneur Generaal met gevolg van hier naar Buitenzorg vertrokken.

— Bij de *Javasche Courant* van heden is gevoegd een staat van den stand van het rijstgewas op Java, onder ultimo September, waaruit blijkt dat de oogst is geweest:

buitengewoon gunstig in de residentiën Pasoeroean, Patjitan en Kedirie.

zeer gunstig in de residentiën Batavia, Tagal, Pekalongan, Japara, Soerabaya, Banjoemaas en Madioen.

gunstig in de residentiën Bantam, Buitenzorg, Preanger Regentschappen, Cheribon, Samarang, Rembang, Probolingo, Bagelen en Kadoe,

vrij gunstig in de afdeelingen Krawang en Banjoewangie.

Uit de residentiën Soeracarta en Djocjocarta geene opgaven.

— Door Z. E. den Luitenant Generaal, Commandant van het Oost-Indisch Leger, is aan hetzelve uitgevaardigd, de navolgende

DAGORDER.

Bij gelegenheid van een, ter eere van den geboortedag van Z. K. H. den Prins van Oranje, in het paleis te *'s Hage*, door Z. M. onzen geëerbiedigden Koning, aan de officieren der reserve brigade gegeven diner, op den 5 September 1856, heeft het H. D. behaagd, den volgenden toast in te stellen:

Mijne Heeren!

»De kameraadschap onder krijgslieden schat geene »ruimte, geene afstanden om die te onderhouden; al »zijn wij door zeeën gescheiden van onze kameraden van »het Nederlandsch-Indisch Leger, wij willen ook hen »bij deze gelegenheid indachtig zijn, en onze hulde toe»brengen aan die wapenbroeders, welke door zoovele »bewijzen van dapperheid, moed en trouw, de eer van »de natie, den roem der wapens handhaven, het bezit »der *Oost Indische* koloniën bestendigen en de rust »onder hare inwoners handhaven.

»Welligt zijn velen hunner op dit oogenblik in den »strijd gewikkeld, om nieuwe bewijzen van heldenda»den te voegen bij de velen, die van hunnen onwrik»baren moed in gevaren en het doorstaan van zware »vermoeijenissen getuigden, en waarbij zij dikwerf door »de niet minder dappere zeemagt werden ondersteund »en ter zijde gestaan.

»Ik wijde alzoo dezen dronk aan het heil van het »*Nederlandsch-Indisch Leger*, dat met de wapenbroeders »der Zeemagt en het *Nederlandsche Leger* één geheel »uitmaakt, waarvan de kameraadschappelijke band, ik »houde er mij verzekerd van, nimmer zal worden ver»broken; —

„Leve het Nederlandsch-Indisch Leger."

Deze toast is door Z. K. H. prins *Hendrik* beantwoord, waarin H. D. met warmte kenschetste, hoezeer dezelve bij het Indische leger, dat de Prins in deze gewesten had leeren kennen, zou worden op prijs gesteld, wanneer het Zijner Majesteit konde behagen, dat deze hartelijke woorden aan hetzelve mogten worden kenneljjk gemaakt; — hetgeen door den Koning volgender wijze werd ingewilligd:

»dat Hoogstdezelve er den hoogsten prijs op stelde, »dat deze zijne hartelijke gevoelens, door eene der aan»wezigen, aan zijn getrouw *Nederlandsch-Indisch Le»ger* werden overgebragt."

Hoogst aangenaam en vereerend is het mij, na daartoe door Z. E. den Heer Minister van oorlog in staat te zijn gesteld, langs dezen weg aan 's Konings wensch te voldoen, hebbende ik de volle overtuiging, dat de door den geliefden vorst en zijnen Koninklijken broeder geuitte gevoelens omtrent ons leger, eenen gunstigen indruk te weeg brengen en met dankbaarheid vernomen zullen worden.

Gegeven in het Hoofdkwartier Batavia,
den 13 November 1856.

De Luitenant Generaal, Adjudant des Konings in buitengewone Dienst, Commandant van het Oost-Indisch Leger,

De Steurs.

Streelend is het gewis voor dat leger, dat deszelfs diensten, moed en trouw, ontberingen en vermoeijenissen, waarvan de alsnu afgeloopene Lampongsche expeditie alweder kan getuigen, voortdurend door den Koning naar waarde worden geschat. Naar wij vernemen, heeft dan ook deze toast, een zeer diepen en erkentelijken indruk bij de heeren officieren van het Indisch leger te weeg gebragt en is hij, met het volle besef van 's Konings welwillendheid voor en belangstelling in dat leger ontvangen, te meer, dewijl zij daardoor de hoop kunnen koesteren, daarvan weder een bewijs te zullen vinden in de nieuwe wet ter regeling van de officierspensioenen, die, naar men zegt, met 1 Januarij a.s. in werking zal komen.

— De pogingen, door de directie van het Fransche tooneel, in den laatsten tijd aangewend, om groote opera's op te voeren, zijn in het algemeen, doch vooral wat de *Jérusalem* betreft, gelukkig geslaagd en mogten den bijval van het publiek verwerven. Dit schijnt haar aan te moedigen, om op dien voet voort te gaan, want wij ontwaren uit hare aankondiging in ons blad van heden, dat het voornemen bestaat, om op Vrijdag den 28 aanstaande, ter bénéfice van Mlle *Prévot*, te geven: LES MARTYRS, groote opera in 4 acten en 5 tableaux. De muzijk van deze, in alle groote steden van Frankrijk met den besten uitslag opgevoerde, opera, is van den vermaarden *Donizetti*, wiens meesterstukken *Lucie de Lammermoor*, *la Favorite* en anderen, wij reeds zoo dikwijls mogten bewonderen, terwijl de woorden door den, niet minder als schrijver en dichter gunstig bekenden, *Eug. Scribe*, naar het verheven treurspel van dien naam van *Corneille*, zijn gevolgd.

Te Batavia is deze opera nimmer opgevoerd en de bedoelde directie stelt zich dan ook, naar wij vernemen, voor, om daarbij den meest mogelijken luister ten toon te spreiden. Nieuwe costumen en decoratien in Romeinschen stijl, eene Romeinsche triumfkar door acht paarden getrokken, wapenoefeningen en dansen door twintig kinderen uit te voeren en een door den heer Prévot geregeld groot divertissement in het 3de tableau, zullen vooral dien luister kenschetsen en, bij welslagen, gewis niet weinig toebrengen, om den avond der opvoering tot een der genoegelijksten te maken, dien wij nog in den Franschen schouwburg hebben bijgewoond.

Het talent van Mlle Prévot, eerste danseres van gezegd tooneel, steeds door het publiek luide toegejuicht, en de gunstige beoordeeling van hetzelve in de familiekringen, waar zij onderrigt geeft in de danskunst, zijn voorzeker de beste aanbevelingen voor de bénéfiaire en, wij hopen dan ook, dat eene talrijke opkomst van het publiek moge getuigen van deszelfs welwillendheid omtrent die begaafde danseres en belangstelling in de onvermoeide pogingen der directie van het Fransche tooneel, om hare voorstellingen steeds luisterrijker te doen uitkomen.

— Wij vestigen de aandacht onzer Bataviasche lezers op de, in ons blad voorkomende, aankondiging van den heer H. Poolman, wegens een op morgen avond door hem te geven *Concert Vocaal en Instrumentaal.* Genoemde heer, onlangs met het schip *Lucipara's* uit Nederland vertrokken, met het doel om in Indië, door zijne muzijkale kennis, een bestaan te vinden, is een der passagiers, die, zoo als wij in den *Java-Bode* van den 15den October, No. 83, berigtten, door den lekken toestand van dien bodem, genoodzaakt waren, dat schip te verlaten en, met achterlating van bijna al hunne goederen, op het Engelsch schip *Noli* over te gaan, ten einde Java te kunnen bereiken. Sedert is van de Lucipara's niets meer vernomen.

Den heer Poolman staat daardoor, vooral als artist, een groot verlies voor oogen en wij wenschen van harte, dat de uitslag zijner eerste poging om in Indië zijne muzijkale kennis te doen kennen, zeer veel moge bijdragen, om hem dat meer dan waarschijnlijk verlies zoo dragelijk mogelijk te maken.

— Men meldt ons van Buitenzorg, 18 November:

Gisteren ochtend ten 7 ure, werd, op den Bazar alhier, de straf des doods ten uitvoer gelegd op drie Inlanders, met namen Djaya Mengala, Poeloeng Bapa Alihin en Sairien Bapa Saëda. De eerste was half bewusteloos en moest naar de plaats der teregtstelling gedragen worden. De laatsten ondergingen hunne straffen vrij moedig. Poeloeng was schuldig verklaard aan *drie* moorden. Alles is in behoorlijke orde afgeloopen.

— Van Tangerang vernemen wij, dat aldaar, in de laatste dagen, meermalen hevige rukwinden hebben gewoed, waardoor verscheidene bamboezen huizen en boomen zijn omvergerukt. Op eenen dag viel op het land Bazaar Baroe dit lot aan 57, en, op het land Paboearan, aan 10 huizen te beurt, terwijl op laatstgenoemd land nog 37 boomen ontworteld werden.

Op het land Lengkong Oost, verdronk de Inlander Bentoet Bapa Rie in van de kampong Prigie in de rivier Angkee, terwijl hij zich baadde. Zijn lijk werd iets verder bij een dam opgevischt en aan zijne familiebetrekkingen ter begraving overgegeven.

Ook is de zoon van den Inlander Oendroes, genaamd Laut, oud 4 jaren, op den weg in de kampong Rawasaban spelende, door den bliksem getroffen en onmiddelijk overleden. Aan het lijk waren slechts eenige kleine zwarte vlekken op den rug bij de schouders zigtbaar.

Nog ontstond in die afdeeling tweemalen brand, die echter van weinig beteekenis waren en geringe schade veroorzaakten.

Eindelijk meldt men ons nog, dat de inlander Antier, terwijl hij bezig was bij den inlander Dakoen, in de kampong Bodjong Koneng, op het land Djengatie, in te breken, door dezen met eene piek is gestoken en gekwetst. De verwonde is naar het stadsverband te Batavia ter verpleging opgezonden.

— Volgens berigten, aangebragt per de Zweedsche brik *Pylades*, kapitein W. D. of Sandeberg, is het schip *Sara Lydia*, kapitein B. van der Tak, wiens aankomst in de Algoa baai wij vroeger hebben berigt, afgekeurd en verkocht. Gelijktijdig met de *Sara Lydia*, kwamen in de Algoa baai, in lekken staat, binnen het Engelsch schip *Themis* en een nieuw Amerikaansch schip *Star of Empire*. Beide zijn insgelijks afgekeurd en verkocht. Te Mauritius zijn binnengeloopen de Hollandsche schepen *Equator*, *Helena Christina* en *Luctor et Emergo*; in de Simonsbaai Zr. Ms. transportschip *Prins Frederik Hendrik*, *Kemanglen* en *Kaap Hoorn*; in de Tafelbaai, de *Lucipara's*, allen in lekken staat.

Samarang. Den 4den dezer, ten 10 ure des morgens, werd eene javaansche vrouw, genaamd Embok Radjiah, wonende in de dessa Gemoch Wettan, district Troekoe, zich badende in de rivier Bodri, door den stroom weggevoerd en verdronk; te vergeefs hebben de dessabewoners het lijk gezocht.

— Op dienzelfden dag, is zekere javaan, genaamd Pa Sapan, wonende in de dessa Marong Gladak, district Kendal, terwijl hij in de rivier Pedodo met visschen bezig was, door eenen kaaiman gebeten, die hem 7 wonden heeft toegebragt.

Soerabaya. Door onvoorzigtigheid der moeder, is, den 2 dezer, een javaansch kind, van slechts één jaar, oud, in een put gevallen en daarin verdronken.

— In den nacht van 4 dezer, heeft de inlandsche vrouw Sariema, in ijlende koorts, getracht zich zelve door een lans om het leven te brengen. Ernstig verwond, is zij in het stadsverband alhier overgebragt.

— Men berigt ons, dat in het district Rawa Poclo No. 2, op den 5den dezer, de inlander Pa Rakidin, bezig zijnde met gras te snijden, door den bliksem doodelijk is getroffen, en dat den 3den dezer, in het district Djengollo No. 1, een Javaansche man en vrouw, der dessa Kalang Anjer, te gelijk door den bliksem getroffen zijn, waarvan de vrouw onmiddelijk dood bleef, terwijl de man ernstig verzengd werd.

(*S. N. en A. B.*)

Soerabaija, 12 November. Zondag jl. heeft hier bijna een groot ongeluk plaats gehad. Twee heeren, in een wagen gezeten, reden, door het schrikken der paarden op het geblaf van eenen grooten hond, in de thans snel stroomende Kaliemas, waarin zij eenen wissen dood te gemoet gingen, zoo zij niet de tegenwoordigheid van geest hadden gehad, om nog bij tijds uit het rijtuig te springen. De koetsier en de paarden zijn bijna zonder letsel gered.

In den avond van dien dag, viel in dezelfde rivier, op de hoogte der kampong Badaran alhier, het omstreeks 4 jarige kindje van een' in die kampong wonenden Inlander. Toen de ongelukkige vader ter redding toeschoot, was het reeds te laat, en alle pogingen, om hetzelve terug te vinden, waren vruchteloos.

Ook is er nog dezer dagen aldaar, door het omslaan eener tambangan, een matroos van Z. M. stoomschip *Vesuvius* verdronken.

(*Soer. N. en A. Blad.*)

ENGELAND.

London 25 Aug. Sir William Temple, broeder van Lord Palmerston en laatstelijk vertegenwoordiger van H. B. M. te Napels, is gisteren in zijn tijdelijk verblijf in Doverstreet overleden. Toen de honorable Baronnet zijn diplomatieken post verliet, liet de staat zijner gezondheid reeds weinig hoop meer over. Evenwel behield hij tot het laatste oogenblik al zijne geestvermogens en ontsliep zonder veel te lijden. Hij werd in 1788 geboren en had in 1814 zijne diplomatieke loopbaan begonnen als attaché bij het gezantschap te 's Gravenhage. Vervolgens werd hij in dezelfde hoedanigheid te Weenen geplaatst, daarna als legatie secretaris te Stokholm, Frankfort en St. Petersburg; in 1832 als minister bij het hof van Dresden en eindelijk als buitengewoon gezant en minister plenipotentiaris te Napels.

— Men schrijft van Dudley:

Gisteren heeft hier in de omstreken eene verschrikkelijke gebeurtenis plaats gehad, waarbij tien werklieden het leven verloren hebben. Het droevige tooneel was in de mijnen van Ramrod-Hall te Olpury, behoorende aan Lord Ward, thans te St. Petersburg. Het werk in die mijnen was sedert eenigen tijd gestaakt en zoude dien dag op nieuw begonnen worden. De werklieden waren aan de opening van den put vereenigd en sommigen hunner met de meeste gerustheid naar beneden gedaald, toen zij het aanwerpen van Grusoi's vuur bespeurende, hunne makkers daarvan verwittigden, hen aanbevelende zich van lampen te voorzien en niet te gelijk met hen met brandende kaarsen af te dalen.

Ongelukkiglijk werd deze raadgeving in den wind geslagen en zeven werklieden stegen in de mand aan de opening van den put, om met eene brandende kaars te worden neergelaten.

De mand zakte en was met die zeven personen bijna op den bodem van den put, toen de brandende kaars het gas ontstak en eene verschrikkelijke ontploffing te weeg bragt, de werklieden, mand en alles, tot op zekere hoogte in de galerij van den put, vernielende. Natuurlijk werden alle de zich in de mand bevindende werklieden gedood en hunne ligchamen zoodanig verminkt, dat hunne makkers hen naauwelijks konden herkennen. Drie der werklieden in de galerij werden ook gedood en men gelooft, dat een elfde, waarvan men geen spoor heeft kunnen vinden, mede onder het getal der slagtoffers moet gerekend worden.

Londen, 25 Aug. Eenige dagen geleden had hier een strijd tusschen de vermaarde boksers Job Cobbley en Robert Tavers, voor eene weddingschap van 100 £ plaats, welke strijd 3 uren en 27 minuten duurde en waarbij 110 stooten werden gewisseld. Cobbly bleef overwinnaar, en een tweede kampstrijd voor eene weddingschap van 50 £ aangegaan, werd terstond aangevangen. Deze duurde echter slechts 1 uur en 25 minuten.

Londen, 26 Aug. Het hof van Oude zal weldra van Southampton te Londen aankomen.

De *Hants Independance* geeft de aanspraak, die majoor Bird, de agent der koningin-weduwe van Oude, op het balkon van het hotel te Southampton hield. Aan zijne zijden stonden de kroonprins en de erfprins, omringd van den burgemeester van Southampton en de indische grooten. Het slot dezer aanspraak is aldus, na voorafgegaan te zijn van eene beschuldiging der O. I. Compagnie: »Landgenooten, veronderstellen wij eens, dat de keizer der Franschen of eene mogendheid, die sterker was dan Groot-Brittannië, bestaande tractaten verbrak en onze geëerbiedigde koningin van den troon stootte, om ons te ontheffen van hetgeen zulk eene mogendheid als eene verkeerde regering beschouwde, dan zoudt gij, dunkt mij, zeggen: »»Wij wenschen liever ons zelven te besturen."" Maar veronderstelt, dat uwe haardsteden en uw eigendom niet langer in uw bezit bleven en gij door een magtigen nabuur daarvan beroofd werdt, omdat gij uw huishouden in de war liet loopen, zoudt gij dit dulden! (Geroep van Neen.) Zult gij, wier vaders en broeders hun bloed stortten om Turkije van Ruslands aanranding te bevrijden; gij, die de hulpbronnen van dit rijk hebt doen vloeijen, om de aanhechting van twee kleine provinciën aan Rusland te verhinderen, — zult gij het O. I. bewind veroorloven, om aan deze koninklijke familie een koningrijk te onttrekken, zoo groot als België, waarover de oom van onze geëerbiedigde koningin het bewind voert?" (Geroep van Neen! Neen!) - De aanspraak besloot met een beroep op regtvaardigheid en met drie luide hurahs voor de koningin van Oude, onder groote toejuiching van het volk.

Londen, 30 Aug. De *Morning Post* spreekt van geruchten, volgens welke Rusland geweigerd zou hebben, om gevolmagtigden naar Londen te zenden, tot deelneming aan de beraadslagingen over de grieksche aangelegenheden. In dat geval, zegt het blad verder, zouden de conferentien zonder Rusland gehouden worden. Genoemd blad deelt verder mede, dat de ontruiming der troepen van den griekschen bodem vermoedelijk zal verschoven worden, en dat een wijziging van ministerie te Athene zeer waarschijnlijk is.

— Men schijft van *Glasgow*. De overvoer der mail tusschen Engeland en zijne koloniën is aan eene maatschappij in deze stad afgestaan, die, tegen eene jaarlijksche som van pdst. 185,000, een linie van stoomschepen van groote kracht moet regelen van Southampton naar Alexandrie en van Suez naar Melbourn en Sydney, kaap Galles en kaap Levin aandoende. Iedere maand zal er een vertrek plaats hebben en een postdienst, over Manilla, met de Australische mail in gemeenschap staat. Het eerste vaartuig moet de aanstaande maand October van Southampton vertrekken.

Ingevolge de voorwaarden der overeenkomst, is de duur van den tijd voor den overtogt bepaald, als volgt:

Van Southampton naar Suez 14 dagen en 12 ure.

Voor den geheelen overtogt, van Engeland uitgaande, 39 dagen en terugkeerende 38 dagen.

Hierbij nu nog voegende 7 dagen voor onvoorziene omstandigheden, zoo zal de geheele reis van London naar Melbourn in 46 en van Melbourn naar London, in 42 dagen gedaan worden, waaronder echter niet begrepen moeten worden vier dagen oponthoud te Melbourn.

BELGIE.

Brussel, 1 Sept. De spoorwagens wijken van de linies en slaan om, de paarden gaan op hol en werpen rijtuigen en reizigers op den weg, doch de voertuigen met honden bespannen, hebben ook hun ongemak, ofschoon niet aan zulke groote onheilen onderhevig, want die dieren verminken slechts hunne meesters.

Een voorbeeld hiervan had Zaturdag ll. plaats bij het park. Een bakkersjongen van Ixelles voerde een broodwagentje met twee honden bespannen. Eensklaps werden die dieren woedend op elkander en begonnen te vechten. De jongen haastte zich om tusschen beide te komen en, ten einde aan het gevecht een einde te maken, greep hij den woedendste der beide kampvechters gevoelig bij een oor. Maar de woede van het dier keerde zich toen tot zijn meester en diens linkerhand met zijn muil grijpende, beet hij hem zoo verschrikkelijk, dat de arme bakkersjongen in een deerlijk verminkten toestand naar het St. Jans hospitaal moest worden gebragt.

— Men schrijft van Doornik 1 Sept.

Gisteren bij een prijsuitdeeling in de gemeente Blondain, gaf, naar men ons verzekert, een meisje van 7 jaren, welks ouders eenige dagen vroeger door een onbarmhartigen deurwaarder hun huisje, waarvan zij de huur niet konden betalen, waren uitgedreven, het volgende naïve antwoord, op de vraag, die haar door eene voorname dame in die bijeenkomst werd gedaan.

»Kent gij, kindlief! de heilige geschiedenis?"

»Ja, Mevrouw!"

»Kent gij de geschiedenis der schepping?"

»Ik weet dat de goede God alles geschapen heeft wat »bestaat."

»Maar waarom werden Adam en Eva uit het aardsche »paradijs verjaagd? Wat hadden zij toch gedaan?"

Het meisje, door die vraag eenigzins verlegen, aarzelde een weinig, hare ondervraagster strak aanziende, en antwoordde vervolgens, als door een plotseling invallende gedachte getroffen:

»Waarschijnlijk konden zij hunne huishuur niet be»talen."

De dame, die haar ondervroeg, was juist de eigenares der schamele woning, waaruit hare ouders waren verdreven.

FRANKRIJK.

Men leest in een brief van Parijs:

Men vermaakt zich hier sedert eenige dagen veel met een voorvalletje, onlangs plaats gehad hebbende. Een jong mensch, denzelfden naam voerende als de troonopvolger van Belgie, (uitgezonderd den titel van hertog) bevond zich dezer dagen met een klein gezelschap in een onzer zeehavens van Bretagne. Op een valsch berigt van een spotboef onder zijne vrienden, gegrond op de gelijkheid van naam en ouderdom, en aan de autoriteiten dier haven toegezonden, werd onze naamgenoot van den prins gedwongen, eerbewijzen aan te nemen, die hij voorzeker niet was komen zoeken. Kortom, in zijn weerstand en ontkenning wilde men niets zien, dan een verlangen naar *incognito*, hetwelk die volijverige autoriteiten niet wilden eerbiedigen. Hij was dus verpligt te vlugten, om niet met geweld voor een koninklijken prins door te gaan, gedurende al den tijd, dien hij ter dier plaatse slechts als een eenvoudig toerist wilde doorbrengen.

Parijs, 26 Aug. Gisteren morgen ten 10 ure waren de voorbijgangers op de place Vendôme getuigen van een hartroerend schouwspel, dat geen oog zonder tranen liet. Een rijtuig hield stil voor het bureau van den commandant der stad. Eerst zag men er een soldaat uitstappen; daarna zag men den soldaat uit het rijtuig een half menschelijk ligchaam, in levenden toestand, halen, en deze buste, met de meest mogelijke zorg en voorzigtigheid, in het bureau brengen. De dus verminkte soldaat is een grenadier van het 42ste regiment van linie, Philippon genaamd, uit het departement de la Mancho, aan wien voor Sebastopol de beide beenen door een kogel werden weggenomen, en wel zoodanig, dat de amputatie tot boven de dij moest geschieden, weshalve den armen soldaat ook niet het droeve hulpmiddel overblijft, om zich met houten beenen en krukken te bewegen.

— Sedert het tot stand komen van den vrede, hebben de finantiele en industriele aangelegenheden, die onbetwistbare [illegible] in Frankrijk eene waarlijk ongeloofelijke ontwikkeling verkregen. Telkenmale wanneer, sedert dat tijdstip, zich door een achtbaar huis eene soliede geldplaatsing voor het publiek aanbood, werd zij gunstig ontvangen. Nog dezer dagen heeft de Compagnie Générale des Caisses d'Escompte, sedert hare vestiging bestuurd door den Heer Alfred Prost, en die sinds vier jaren 70 bankiershuizen in alle groote Fransche fabriek- en industriele steden heeft opgerigt, gemeend haar kapitaal van 3 millioen tot 30 millioen francs te moeten vermeerderen. De inschrijving, die slechts tien dagen was geopend, is voor het verstrijken van dien termijn, geheel volteekend en het vereischte geld gestort geworden.

Parijs, 28 Aug. Uit den staat den extract-arresten, gewezen door het hof van assises te Parijs, gedurende de eerste maanden dezes jaars, zoo als die thans is aangeplakt, blijkt dat op 16 Maart jl. genoemd hof bij verstek ter dood heeft veroordeeld vijf personen, Regnier, Alavoine, Polsson, Caron en Bronsin, wegens zamenzwering met het doel den regeringsvorm te veranderen. Tot dus verre was van deze zaak volstrekt niets bekend.

— De 730 mijlen spoorweg, waarvoor de russische regering aan het huis Rothschild concessie heeft verleend, werden door verscheidene andere ook gaarne begeerd. Rothschilds vrienden verzekeren, dat de russische regering uitsluitend met dezen bankier heeft willen handelen, omdat het huis Rothschild het eenige is, dat rein bleef te midden der knoeijerijen, die sedert eenigen tijd op alle europesche geldmarkten zoo talrijk waren. Tot den aanleg der bedoelde 730 mijlen spoorweg, begroot de heer Rothschild eene som van 2 milliarden, en men zegt dat hij 25 pct. bij deze zaak wint.

DUITSCHLAND.

Frankfort, 23 Aug. Op den Beijerschen spoorweg heeft gisteren een vreeselijk ongeluk plaats gehad. De trein, die een bataljon Oostenrijksche infanterie, dat te Mainz bezetting zou houden, naar Frankfort overbragt, is door het al te snelle rijden tusschen Aschaffenburg en Hanau uit het spoor geraakt; verscheidene wagens werden geheel verbrijzeld, 7 manschappen bleven op de plaats dood, 17, waaronder een officier, werden zwaar gekwetst, meer dan 50 zijn ligt gewond. De zwaar gekwetsten verkeeren allen in hopeloozen toestand. Onmiddelijk op ontvangst van het berigt, zijn de vestingcommandant van Mainz en een officier van gezondheid naar de plaats des ongeluks gesneld.

— De berg Ararat, in Armenie, die tot dusver door niemand geheel bestegen was, is in Julij jl. door vier Engelschen, de majoors R. Stuart, en A. J. Frasser, benevens de Heeren J. Theobold en J. Evans, tot den top bekommen. De top van dien berg ligt 17323 voet boven het vlak der zeeën, de boven die omliggende berghoogte uitstekende spits wordt op ruim 6,000 voet geschat.

Weenen, 24 Aug. Van eene geloofwaardige zijde verzekert men, dat de afkondiging van de gemeentewet en die voor de landsvertegenwoordiging op handen is. Met